

ЗМІСТ

Засідання тридцять четверте, ранкове (Вівторок, 12 травня 2015 року)

Виступи представників депутатських фракцій і груп	...4
Включення питань до порядку денного	...17, 26
Прийняття законів України:	
“Про внесення зміни до статті 21 Закону України “Про державну таємницю”	...21
“Про загальну чисельність Державної служби спеціального зв’язку та захисту інформації України”	...27
“Про внесення змін до Закону України “Про боротьбу з тероризмом” щодо оперативного управління антитерористичними операціями”	...42
“Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо військового збору”	...59
Прийняття в першому читанні законопроектів:	
“Про внесення змін до статті 143 Закону України “Про Статут внутрішньої служби Збройних Сил України”	...29
“Про внесення змін до Закону України “Про Статут внутрішньої служби Збройних Сил України” щодо використання персональних пристроїв безпроводового доступу”	...32
“Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо проходження військової служби у Збройних Силах України іноземцями та особами без громадянства”	...43
“Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо заміни довічного позбавлення волі більш м’яким покаранням”	...49, 66

“Про внесення змін до статті 9 Закону України “Про гуманітарну допомогу” щодо недопущення затягування строків проведення санітарного, ветеринарного, фітосанітарного, радіологічного та екологічного контролю гуманітарної допомоги”	...67
Розгляд у першому читанні та повернення на доопрацювання суб’єктам права законодавчої ініціативи законопроектів:	
“Про внесення зміни до статті 6 Закону України “Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту” щодо соціальних і майнових гарантій учасникам добровольчих батальйонів”, “Про внесення змін до Закону України “Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту” щодо додаткових гарантій для учасників бойових дій”	...72
“Про внесення змін до Закону України “Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту” щодо медичного забезпечення учасників бойових дій”	...83
Заява народного депутата України щодо голосування	...88

[Результати поіменної реєстрації](#)

[Результати поіменного голосування](#)

ЗАСІДАННЯ ТРИДЦЯТЬ ЧЕТВЕРТЕ

Сесійний зал Верховної Ради України

12 травня 2015 року, 10 година

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ГРОЙСМАН В.Б.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго ранку, шановні колеги народні депутати! Прошу займати свої місця у залі засідань Верховної Ради. Шановні колеги, розпочинаємо нашу роботу.

Будь ласка, увімкніть систему “Рада” для реєстрації народних депутатів України.

У залі зареєструвалися 303 народні депутати. Ранкове пленарне засідання Верховної Ради оголошується відкритим.

Шановні колеги! Вчора відзначала день народження наша колега Надія Савченко (*Оплески*), яка сьогодні перебуває в жахливих умовах, фактично захоплена в полон і незаконно там утримується. Наша справжня героїня, яка впродовж довгих годин, днів і місяців перебування в полоні є незламною, є свідченням того, що Україна переможе. Саме наша колега Надія Савченко кожного дня своєю стійкістю виборює незалежність України. І я думаю, що найкращим подарунком до дня народження Надії від колег будуть дві речі: по-перше, ми зробимо все залежне від українського парламенту, щоб Надія була звільнена; по-друге, український парламент робитиме все для того, щоб бути успішним, щоб країна розвивалася, щоб рішення, які ми приймаємо, були якісними. Думаю, все це додаватиме сил не тільки українському суспільству, а й нашій колесі Надії Савченко. Надіє, з днем народження! (*Оплески*). Дякую, колеги.

Сьогодні також відзначають день народження наші колеги народні депутати України Станіслав Семенович Березкін, Євгеній Борисович Геллер, Олег Степанович Мусій, Руслан Миколайович Сольвар. Вітаємо, шановні колеги (*Оплески*).

Шановні народні депутати! Сьогодні вівторок, тож згідно з Регламентом Верховної Ради України ми маємо 30 хвилин на виступи від депутатських фракцій і груп. Перед тим як розпочати запис, хочу ще раз зацентувати вашу увагу на дисципліні в залі, на уважності в роботі парламенту, ми з керівниками фракцій домовилися про те, що будемо підтримувати належний рівень дисципліни і порядку в залі.

Прошу, шановні колеги, записатися на виступи від фракцій і груп — 30 хвилин. Дякую.

Ми домовилися на засіданні Погоджувальної ради, всі дійшли згоди, що першою надамо слово Юлії Володимирівні Тимошенко, яка у своєму виступі звернеться до Надії Савченко.

Юліє Володимирівно, будь ласка. Потім — представник “Опозиційного блоку”.

ТИМОШЕНКО Ю.В., член Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, національних меншин і міжнародних відносин (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія “Всеукраїнське об’єднання “Батьківщина”).
Шановні колеги! Я, можливо, як ніхто інший, як і Юрій Луценко, знаю, що таке відзначати день народження за ґратами. Хочу вам сказати, що тюремники, кати, роблять все можливе, щоб саме в цей день уся гіркота, яку можна зібрати, була зібрана для тих, хто за ґратами, над ким знущаються і в кого умовне свято.

Я хочу зараз звернутися до Надії, тому що переконана, що їй передадуть стенограму і всі слова, які сьогодні пролунають.

Хочу звернутися з величезною подякою і з привітанням із днем народження! Тому що її день народження і навіть те, що вона, як кажуть адвокати, з натхненням і піднесенням духу його відсвяткувала, — це ще один важкий удар Путіну. Тому що за ґратами Надія не зламалася, не опустила руки, її не залишила воля, її не залишили бійцівські якості. Вона стоїть залізобетонно —

майже постійно переходить від голодування до мізерного прийому їжі, бастує і бореться за Україну щодня.

Дівчина, яка вже важить 47 кілограмів, на голову сильніша за Путіна-агресора. Вони настільки слабкі, що просто бояться звільнити її із-за ґрат. А вона настільки сильна, що за ґратами продовжує надихати всіх, хто хоче боротися за Україну і хто насправді за Україну бореться.

Надія — особистість унікальна, повірте мені. Витримати те, що вона витримала... Жоден політв'язень за ґратами не голодував стільки, як вона. Не сказав публічно стільки правильних слів проти диктаторів, агресорів і тюремників, як вона. Надія гідно тримає прапор України, перебуваючи в надважких, нелюдських умовах.

І тому зараз я хочу звернутися до кожного з вас. Кожен із вас зустрічається з представниками міжнародних організацій, з лідерами різних рівнів інших країн. Я прошу вас: не втомлюйтеся порушувати питання про звільнення Надії Савченко, Олега Сенцова та інших наших політв'язнів, полонених. Мінські угоди прямо це передбачають. Я прошу не втомлюватися говорити публічно про те, що Надя і всі інші мають бути звільнені.

Сьогодні всі лідери ключових країн світу ведуть переговори з Путіним про звільнення Надії. І я вірю, що прийде мир на нашу землю, і набудуть свободи всі, хто незаконно зараз утримується за ґратами в Росії.

Слава Надії Савченко! Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бойко Юрій Анатолійович, "Опозиційний блок". Будь ласка.

БОЙКО Ю.А., член Комітету Верховної Ради України у справах ветеранів, учасників бойових дій, учасників антитерористичної операції та людей з інвалідністю (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія "Опозиційний блок"). Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Україна

відзначила 70-річчя Великої Перемоги. Попередній тиждень ознаменувався закликами до примирення сторін минулого конфлікту. Історична місія нашого парламенту полягає в тому, щоб примирення України з частиною Донбасу відбулося сьогодні, а не щоб через 70 років цим займалися наші нащадки. Тому ми ще раз закликаємо парламент негайно розпочати процес імплементації мирних угод, підписаних у Мінську.

“Опозиційний блок” розробив дорожню карту миру, яка включає десять законів, які необхідно ухвалити, щоб повернути життя в зоні конфлікту в нормальне русло. Ми виходимо з того, що переважна більшість українців хочуть миру. Абсолютно всі — і на Донбасі, і у Львові, і в Харкові, і в Одесі — втомилися від цієї війни. Ми — єдиний народ, і нам нічого ділити. І що швидше ми доможемося миру, то швидше згинуть ті, хто розпалює війну, хто несе біль і раниє серця українців на заході й на сході.

Ми виступаємо проти того, щоб військова риторика використовувалася як фон для прикриття корупційних скандалів. Бо останнім часом тільки й чути, хто більше вкрав в уряді. Тому ми підтримуємо створення ТСК, яку пропонувала правляча коаліція.

Сьогодні сміливо можна стверджувати, що ми рухаємося не в Європу, а в бік найбідніших країн Африки. Рівень життя людей впав настільки, що йдеться взагалі про фізичне виживання. Влада забула про свої обов’язки перед людьми, передовсім перед пенсіонерами. Спроби уряду перекласти наслідки своїх економічних провалів на людей є найяскравішим доказом дилетантства та профнепридатності цієї команди.

Тому “Опозиційний блок” розробив і вимагає розгляду програми першочергових заходів щодо стабілізації ситуації в економіці, серед яких — індексація пенсій і заробітних плат, збільшення допомоги малозабезпеченим, скасування необґрунтовано підвищених тарифів та скорочення безробіття. Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Кулініч, група “Відродження”. Будь ласка.

КУЛІНІЧ О.І., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної політики та земельних відносин (одномандатний виборчий округ №147, Полтавська область, самовисуванець). Група “Відродження”, виборчий округ №147, Полтавщина. Шановний пане Голово! Шановні колеги! Шановні виборці! Я і мої колеги з групи “Відродження” та й багато хто з вас протягом останніх двох тижнів провели численні зустрічі з виборцями. На кожній зустрічі люди говорили про наболіле. Безумовно, для людей сьогодні найголовніше — мир і спокій у нашій державі, але є й велика кількість звернень стосовно соціальних проблем та економічної ситуації в Україні. Звичайно, найважче ветеранам, інвалідам, людям похилого віку. Хочу сьогодні зупинитися на надзвичайно важливих соціальних питаннях щодо пенсій, комунальних платежів та субсидій.

Діюча система комунальних тарифів є соціально несправедливою. Я отримав численні звернення з усіх районів Полтавської області. Людям на селі дуже важко. Наведу реальний приклад із Зіньківського району. Самотній пенсіонер отримує пенсію у розмірі 1050 гривень, за комунальні послуги у квітні він сплатив 780 гривень. І це лише квітень, важко сказати, що буде восени. А ще ж потрібно якось прогодуватися, придбати ліки. Це село, не оплачувати комунальних послуг, як у місті, не можна, бо швидко приїдуть і відріжуть хату від газу. Як людям виживати?

Із субсидіями взагалі катастрофа, маємо величезну кількість скарг на процес їх оформлення. Треба надавати численні довідки, на яких, знову-таки, наживаються чиновники, податківці, земельники. А ще штрафи за неправильне заповнення декларації.

Це питання потрібно вирішувати. Ми з колегами із групи “Відродження” внесли законопроект №2676–1, яким пропонується, крім автоматичного нарахування субсидій, заборонити

стягувати з громадян штрафи за неправильне заповнення декларації про доходи та витрати.

До мене з листом звернулися також члени Решетилівської районної організації ветеранів Полтавської області, в якому вони запитують: у чому винні люди, які при виході на пенсію стали заручниками кабальних умов механізму її нарахування? Нещодавно Верховна Рада прийняла закон, який значно погіршив матеріальне становище працюючих пенсіонерів. Особисто я був проти цього рішення. Особливо болісного удару цей закон завдав пенсіонерам у сільській місцевості, де рівень життя є нижчим, ніж у містах. На початок 2015 року кожен п'ятий пенсіонер у сільській місцевості працював. Але ж вони працюють не від гарного життя, а через мізерні пенсії.

Тому ми з колегами розробили законопроект №2780, яким передбачається скасування тимчасового обмеження виплати пенсій для окремих категорій працюючих пенсіонерів, а саме для інвалідів I, II і III групи, осіб, стаж роботи яких перевищує 45 років для чоловіків і 40 років для жінок, та інших категорій.

Депутатська група "Відродження" просить Голову Верховної Ради терміново поставити на голосування питання про включення до порядку денного всіх проектів, що стосуються перегляду чинних систем обчислення і виплати пенсій та нарахування субсидій. Крім того, у найближчі два тижні ми з вами будемо працювати у пленарному режимі, тож давайте виділимо один день і повністю присвяtimo його розгляду соціальних питань, розв'язанню проблем субсидій і тарифів, адже кожна фракція має відповідні пропозиції та напрацювання. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вікторія Сюмар, "Народний фронт".

СЮМАР В.П., голова Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія "Народний

фронт”). Шановні колеги! Хочу почати, приєднавшись до слів, які виголосила Юлія Володимирівна Тимошенко на адресу Надії Савченко. Надія Савченко вже стала символом сили, мужності, незламності та відданості Україні. Ми з вами маємо хоча б трохи наблизитися до такого рівня відданості українським інтересам і за наступні два тижні, які у нас будуть пленарними, маємо показати приклад злагодженої і головне — ефективної роботи для країни.

Хочу вам повідомити, що нині уряд заарештував 1,4 мільярда доларів на рахунках українських банків, які належали Віктору Януковичу і його родині. Це досить серйозна сума і серйозний успіх. Ми маємо повернути ці кошти до державного бюджету, для того аби надалі забезпечити виплату цих вкрадених в українського народу коштів малозабезпеченим українцям. Це можна буде зробити відразу після того, як прокуратура та суд приймуть рішення про конфіскацію коштів Януковича, заарештованих урядом, і відповідно уряд перерозподілить ці кошти на користь малозабезпечених. Це перше.

Друге. Тема, яка є пріоритетною для нашої фракції, — це тарифи та субсидії. Дуже правильно тут прозвучала ця тема. Ми маємо ухвалити новий закон про НКРЕКП, зробити роботу цієї національної комісії максимально прозорою, публічною, для того аби можна було зрозуміти, як тарифи нараховані. Тому що саме цей орган сьогодні відповідає за формування тарифів.

Третє. Ще одна тема, яка так само є однією з пріоритетних. Ми маємо прискорити ухвалення пакета законопроектів про поліцію (нову українську міліцію), з тим аби люди безпосередньо відчули зміни в системі правоохоронних органів України, що міліція нарешті почала працювати для українського народу, а не обслуговувати чийсь інтереси. Тому ми просимо і комітет, і колег із більшості максимально прискорити розгляд цього пакета із п'яти законопроектів.

Четверте питання теж дуже принципове. Наближаються місцеві вибори, а ми й досі не розпочали реальної реформи

виборчої системи. У Коаліційній угоді записана норма, ми обіцяли людям вибори за відкритими списками і маємо такі вибори забезпечити.

І останнє. Ви знаєте, з цієї трибуни не раз лунали звинувачення в корупції. Очевидно, на ці звинувачення треба давати відповідь. Ми просимо робочу групу, утворену в парламенті, у п'ятницю прозвітувати про результати своєї роботи, чесно назвати виявлені факти. Так само ми просимо Генерального прокурора підготувати звіт про те, що зроблено Генеральною прокуратурою, які факти з'ясовані щодо корупції, у тому числі корупційних дій попередньої влади. Нам були обіцяні подання про скасування депутатської недоторканності, хочемо нарешті почути прізвища і конкретні справи. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Єгор Соболев, "Самопоміч". Прошу.

СОБОЛЄВ Є.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія "Об'єднання "Самопоміч"). "Самопоміч" пропонує, щоб люди, які відповідають за дотримання закону в Україні і за оборону України, або почали давати результат, або пішли під суд.

У нас запитання до міністра внутрішніх справ. Скільки ще скандалів має виникнути навколо його заступника Чеботаря, щоб його було відправлено у відставку? Скільки ще суспільство буде бачити, що високопосадові керівники міліції Захарченка залишаються в українській міліції після Євромайдану?

У нас запитання до Генерального прокурора. Коли ми дочекаємося подань? Не хочеться називати цих людей парламентаріями, обраних до парламенту злочинців, про злочини яких ми говоримо вже не перший рік — як журналісти, як суспільство, тепер начебто як нова влада.

І ще одне запитання до Генерального прокурора. Яка спецоперація готується до 6 червня, щоб такі люди, як Сергій Ключев, Олена Лукаш, Дмитро Табачник отримали індульгенцію від Генеральної прокуратури України і могли спокійно почуватися в Європі? Європейський Союз вже півтора року чекає, що українська прокуратура порушить питання про порушення закону цими панями і пані. Що, європейська прокуратура знову не матиме ніяких інших шансів, як зняти з них санкції? Ми вимагаємо від Генерального прокурора негайно прийняти таке рішення.

Величезне прохання, благання до Верховного Головнокомандувача. Скільки можна говорити про нездарність, про невідповідність Віктора Муженка його високій посаді начальника Генерального штабу, фактично головнокомандувача? Ми чекаємо нових котлів, нових поразок? Президент краще за нас знає, що зірвано систему створення нових фортифікаційних укріплень. На яку виділені величезні кошти, але цього не відбувається або відбувається з відставанням, халтурно. Навпроти Маріуполя нездарями або зрадниками з Генерального штабу навмисно передбачена дірка. Для того, щоб зайшли російські війська, чи для чого?

У нас величезне прохання до всіх колег по парламенту, які не здалися і не змирилися. Ми знаємо, що сьогодні люди готові терпіти тарифи, грабіжницький валютний курс, скорочення пенсій, якщо вони побачать, що ми справді будуємо нову державу. Давайте це робити непримиренно! Треба або йти з парламенту, або виганяти тих людей, які на своїх посадах зберігають корупцію.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Юрій Луценко, "Блок Петра Порошенка". Будь ласка.

ЛУЦЕНКО Ю.В., член Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія "Блок Петра Порошенка"). Шановні колеги! Не відкрию новини,

якщо ще раз повторю, що Верховна Рада України працює в умовах двох основних загроз для національного майбутнього України: перша загроза — військові дії на частині окупованого українського Донбасу, а друга — буксування реформ, задля яких був обраний цей парламент.

“Блок Петра Порошенка” вітає дії Президента та уряду щодо посилення обороноздатності країни. Це цілком відчутно вже й на фронті. Але ми закликаємо посилити жорсткість пропускового режиму вздовж лінії розмежування. Ми наполягаємо на утворенні Агентства реконструкції Донбасу, яке має, в першу чергу, невідкладно припинити торгівлю з окупантами в Криму і на Донбасі, припинити соціальні виплати тим, хто співпрацює з бойовиками, налагодити облік людей, які отримали статус біженців, але й далі проживають на окупованих територіях, користуючись українськими соціальними пільгами. Зрештою, нам потрібно навести порядок з виплатами пенсій по 20, 30 картках на вільній території України. Всім цим має зайнятися Агентство реконструкції Донбасу, і ми закликаємо уряд якомога швидше його сформувати.

Ми також просимо колег по парламенту підтримати законопроект про воєнний стан. На жаль, минулий пленарний тиждень ми закінчили дуже погано. Всі знають, що після травневих свят вірогідність поширення агресії на іншу територію України є дуже високою. Разом з тим ми з вами пішли на два тижні роботи в округах і поза округами, на жаль, знаючи, що ми не прийняли законопроект про воєнний стан. Треба на цьому тижні цей законопроект прийняти, бо країна має бути повністю готова до найважчих, найбезглуздіших планів Путіна.

Ми також підтримуємо утворення Військової служби правопорядку, це питання включено до порядку денного сесії. Ми підтримуємо економічні законопроекти уряду про стабілізацію НАК “Нафтогаз України”, про приватизацію державних підприємств із необхідними поправками, з урахуванням обговорення у фракціях.

Колеги, ще один український фронт — це фронт боротьби з корупцією. У зв'язку з цим ми наполягаємо, що парламент має виконати свій обов'язок і обрати членів Вищої ради юстиції. Саме цей орган має нарешті припинити повноваження 29 суддів, які знущалися над Майданом і досі чекають нашого рішення про формування Вищої ради юстиції. Будь-які відмовки є просто небажанням навести порядок і очистити судову систему! Ми — за інші закони, у тому числі за припинення повноважень Конституційного Суду, який зганьбив себе перед Україною і світом. Але Вищу раду юстиції маємо сформувати, це наш прями́й обов'язок.

Дякую. До роботи!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Андрій Деркач, “Воля народу”. Будь ласка.

ДЕРКАЧ А.Л., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ №159, Сумська область, самовисуванець). Шановні народні депутати! Наша група “Воля народу” складається з депутатів-мажоритарників, які як ніхто відчують потреби простих людей та готові докласти всіх зусиль, щоб коаліція не забалакали факти погіршення життя громадян (завдяки діючому уряду, корупції у владі та знищенню місцевого самоврядування, сільрад, сільських голів) гаслами економічних та адміністративних реформ.

Найбільше сьогодні потерпають селяни, мешканці малих міст, люди передпенсійного віку та пенсіонери. Тому ми від імені депутатської групи “Воля народу” вимагаємо негайного розгляду Верховною Радою законопроектів, від яких безпосередньо залежить якість життя простих громадян України, а саме:

закону щодо виходу жінок на пенсію у віці 55 років ([№1086](#)), до якого Президент України застосував право вето;

законопроекту [№1418](#) щодо підвищення до 6 відсотків нормативної вартості земельної ділянки мінімального розміру річної орендної плати за користування земельною ділянкою (паєм);

законопроекту [№0901](#), прийнятого в першому читанні, щодо посилення заходів боротьби з фальсифікацією молочних продуктів, який передбачає також надання права Кабінету Міністрів встановлювати граничний рівень цін на молоко. Не може ціна на молоко залишатися на рівні 2,2 –2,5 гривні, якщо курс долара зріс втричі;

законопроекту [№1481](#) щодо відумерлої спадщини.

Крім того, ми звертаємося до членів парламентської коаліції з пропозицією. Ми не створюємо PR-приводів та шоу на трибунах і в ефірах, як це роблять деякі представники коаліції, які розповідають людям про скруту, а кнопки натискають за погіршення соціальних стандартів та призначення міністрами “фахівців”. Тому, щоб уникнути звинувачень у популізмі, пропонуємо фракціям коаліції на цьому тижні спільно узгодити та внести на розгляд Верховної Ради такі проекти постанов:

про звільнення з посади міністра охорони здоров'я Квіташвілі. За п'ять місяців своєї діяльності головний ескулап країни не здійснив жодного адекватного кроку для поліпшення роботи медичних закладів. Велика кількість громадян України позбавляються можливості ефективного та доступного медичного обслуговування через його бездіяльність щодо сертифікації лікарських засобів, організації закупівлі вакцин, препаратів для хворих на діабет тощо;

про звільнення з посади міністра аграрної політики та продовольства Павленка. Через його нехтування інтересами галузі відсутня робота за програмою державної підтримки села. Особливо це відчутно в галузі тваринництва, бездіяльність міністра яскраво виявилася у відсутності уваги до процесу формування цін на молоко для населення.

У разі якщо коаліція не буде спроможна внести відповідні подання про звільнення міністрів Квіташвілі та Павленка, депутатська група “Воля народу” до кінця тижня внесе їх самостійно.

Мы убеждены, коллеги, в своей правоте и знаем, что и у представителей коалиции, и у внефракционных депутатов есть много вопросов к данным министрам. Но в этом случае, как говорится в грязной поговорке, нужно не кровати переставлять, а менять министра в вашем суперпубличном фейсбучном правительстве или хотя бы начинать это делать в особо критичных направлениях.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олег Ляшко, Радикальна партія.

ЛЯШКО О.В., член Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Шановні громадяни України! Шановні колеги народні депутати! Я хочу привернути увагу всього суспільства до теми землі, питання, яке завжди було надзвичайно важливим для України. Сьогодні на найвищих щаблях влади знову відновилися розмови про скасування мораторію на продаж земель сільськогосподарського призначення, про запровадження ринку землі, що начебто дасть можливість залучити інвесторів, привести мільярдні інвестиції, потечуть молочні ріки з кисільними берегами.

Я попереджаю українське суспільство, що запровадження так званого ринку землі і її продаж — це злочин проти українського народу. Той, хто сьогодні закликає продавати землю, — ворог українського народу. Адже насправді продаж землі — це чергова, остання хвиля олігархізації українського суспільства.

Сьогодні українські громадяни, селяни доведені до зубожіння. У селах немає роботи, зарплати, соціальної сфери, можливості продавати продукцію, тому люди готові свою землю продати за копійки. Українські олігархи, закордонні олігархи цим

хочуть скористатися і забрати останнє, що є в українського народу, — землю.

Днями ми святкували 70-річчя Перемоги у війні над фашизмом. Я хочу нагадати тим, хто хоче продавати українську землю, що гітлерівці ешелонами вивозили український чорнозем за кордон. Сьогодні нам пропонують продати українські чорноземи за копійки, щоб доведені до відчаю селяни за безцінь віддали свою землю. А хтось за безцінь скупить нашу землю і потім матиме мільярдні статки.

Фракція Радикальної партії звертається до Президента, до уряду, до тих, з ким вони ведуть ці злочинні консультації про відновлення продажу землі: ми категорично заперечуємо проти продажу землі! Ми вважаємо, що має бути оренда землі. Дайте селянам дешеві кредити, підтримуйте фермерські господарства, а не латифундистів. Дайте можливість продати свою продукцію замість китайського мотлоху, китайської гречки тощо. Будь-яка нормальна людина продає не землю, а товар, який вирощує на цій землі. Бо якщо ми сьогодні продамо землю, що ми будемо продавати завтра? У Киргизії колись американцям віддали золоті родовища. І сьогодні американці мають доходи від цих золотих родовищ, а киргизці лапу смокчуть. Нам пропонують зробити те саме — віддати задарма найцінніше, що у нас є.

Я закликаю всі сили в парламенті не дати можливості пограбувати український народ, зупинити аферу тисячоліття — продаж землі. Ні, ні і ще раз ні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, відповідно до Регламенту 30 хвилин вичерпано. Прошу народних депутатів України зайняти свої місця. Переходимо до розгляду питань порядку денного, законопроектів, запланованих на вівторок відповідно до розкладу, узгодженого Погоджувальною радою. Будь ласка, шановні колеги, займіть свої місця.

Шановні колеги, відповідно до розкладу маємо ряд питань для включення до порядку денного сесії. Наголошую, це питання, які ми маємо включити до порядку денного сесії. Далі — розгляд у комітетах, далі — включення до розкладу за узгодженням Погоджувальної ради, далі — розгляд у першому читанні, потім у другому, відповідно до процедури. Тому, будь ласка, шановні колеги, є така пропозиція.

У нас є ряд законопроектів, які Погоджувальна рада рекомендує включити до порядку денного одним голосуванням. Я зараз їх зачитаю, це ініціативи Президента, уряду, народних депутатів, подані на даний момент комітетами відповідно до процедури. Тому прошу, шановні колеги, підготуватися до голосування. Я зараз оголошу номери цих законопроектів, які розміщені на сайті, вже не перший день там знаходяться, і ми зможемо приступити до їх розгляду відповідно до Регламенту Верховної Ради України. Це законопроект №2742, внесений Президентом, законопроекти №2743, №2770, №2642 — урядові, законопроекти №2772, №2660, №2679, №2654, №2787, №2744, №2644, №2669, №2669–1, №2771, №2643, №2659, №2768, №2769, №2661, №2658, №2657, №2767, №2775, №2777, №2804, №2781, №2178, №2423, №2447, №2426, №2482, №2394 і №2054.

Я наголошую на тому, що це питання включення до порядку денного сесії. Далі будемо їх розглядати вже відповідно до позицій.

Прочу, шановні колеги, підготуватися до голосування щодо включення питань до порядку денного. Всі проекти законів, які оголошені, узгоджені на засіданні Погоджувальної ради. Прошу, голосуємо, шановні колеги.

“За” — 214.

Рішення не прийнято.

Віктор Михайлович Пинзеник, “Блок Петра Порошенка”.
Прочу.

ПИНЗЕНИК В.М., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія “Блок Петра Порошенка”). Шановний Володимире Борисовичу! Шановні колеги! Застереження нашої фракції, які викликає голосування списком, полягають у двох законопроектах — [№2643](#) і [№2679](#). Є прохання вилучити їх із загального списку, і тоді фракція одностайно підтримає всі законопроекти одним голосуванням.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре, дякую.

Шановні колеги, прошу підготуватися. За мінусом законопроектів №2643 і №2679, в цілому ті, які я оголосив за включення до порядку денного сесії. Прошу підтримати, колеги. Прошу голосувати з урахуванням пропозиції, яку оголосив Пинзеник Віктор Михайлович. Прошу підтримати.

“За” — 210.

Рішення не прийнято.

Сергій Соколов. Будь ласка, 1 хвилина.

СОБОЛЄВ С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія “Всеукраїнське об’єднання “Батьківщина”). У нас прохання: оскільки у порядку денному стоїть законопроект [№2426](#) стосовно індексації окремих виплат, включаючи аліменти та інше, у зв’язку з рівнем інфляції законопроект [№2747](#) також включити, який передбачає індексацію інших виплат. Це наше велике прохання. І законопроект [№2682](#), безпосередньо пов’язаний з оподаткуванням пенсій. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Вікторія Сюмар. Будь ласка.

СЮМАР В.П. Шановні колеги, по-перше, я хочу нагадати колегам, що ухвалення урядових законопроектів, всього пакета, необхідне для отримання другого траншу кредиту Міжнародного валютного фонду. Хочу нагадати, що цей урядовий пакет напрацьовувався, зокрема, Міністерством фінансів. Міністр фінансів, як я розумію, є представником партії “Блок Петра Порошенка”. Думаю, що таке перше голосування за узгоджений пакет — про внесення до порядку денного — викликано відсутністю депутатів у залі. Є пропозиція ще раз поставити на голосування, мобілізувати депутатів і включити до порядку денного законопроекти, які подав уряд і які були напрацьовані, зокрема, і Радою коаліції.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, готові голосувати? Отже, ще раз оголошую порядок голосування. Прошу народних депутатів зайняти свої місця в залі.

Шановні колеги, ще раз: законопроекти, які оголосив я для стенограми, крім двох позицій, які назвав Віктор Михайлович Пинзеник (*Шум у залі*). Ні? Добре.

Колеги, давайте тоді зробимо таким чином. Ми узгодили пропозиції щодо президентських, урядових, депутатських проєктів, вони є на сьогодні в порядку денному сесії. Розгляд законопроектів узгоджено Погоджувальною радою, ми їх узгодили. Ми приймаємо їх до розгляду. Далі під час розгляду будемо визначатися голосуванням. Таким чином ми визначимося, що робити далі. Інакше ми зараз не зможемо продовжувати нашу роботу.

Тому, будь ласка, колеги, я прошу всіх приготуватися. Юрію Віталійовичу! Я прошу всіх приготуватися до голосування і прошу підтримати включення до порядку денного сесії законопроектів, номери яких я назвав. Далі почнемо їх розглядати і будемо визначатися щодо кожного голосуванням, кожна фракція окремо. Давайте розпочнемо хоча б процедуру розгляду. Зараз я поставлю на голосування пропозицію про включення додаткових питань,

які не узгоджені Погоджувальною радою. Вони не були узгоджені, оскільки не опрацьовані.

Колеги, прошу підтримати голосуванням. Я зараз поставлю пропозицію Соболева, після голосування. Прошу підтримати голосуванням включення до порядку денного сесії. Будь ласка, давайте підтримаємо. Прошу голосувати за включення законопроектів, які були названі. Давайте підтримаємо і далі продовжимо нашу роботу. Колеги, що ж ми блокуємо те, що не треба блокувати?

“За” — 224.

Рішення не прийнято.

О, вже краще! Будь ласка, я ще раз ставлю цю пропозицію на голосування. Прошу голосувати. Прошу підтримати. Голосуємо, колеги! Ми ж розглядатимемо їх у порядку денному сесії! Потім ви будете визначатися, що з ними робити далі, але зараз підтримайте, будь ласка.

“За” — 218.

Рішення не прийнято (*Шум у залі*).

Будь ласка, колеги! Включення до порядку денного сесії. Будь ласка, підтримайте, колеги. Давайте ще раз. Відповідно до тієї пропозиції, яка була озвучена для стенограми. Потім я поставлю законопроект №2747. Колеги, я прошу підтримати. Колеги, це питання про включення до порядку денного сесії. Будь ласка, прошу всіх підтримати, колеги, з різних груп і фракцій. Будь ласка, не блокуйте роботу! Будь ласка, я звертаюся до всіх груп і фракцій: це питання для включення до порядку денного сесії. Прошу підтримати. Прошу голосувати.

“За” — 223.

Рішення прийнято.

Добре. Шановні колеги, це питання потребуватиме окремого розгляду, ми його ще раз розглянемо.

Переходимо до розгляду питань порядку денного. Розглядається проект Закону України “Про внесення зміни до статті 21 Закону України “Про державну таємницю” ([№2285](#)). Доповідає перший заступник голови Державної служби спеціального зв’язку та захисту інформації Корнейко Олександр Васильович.

Є пропозиція доповідача розглядати законопроект за скороченою процедурою. Прошу визначитися щодо розгляду за скороченою процедурою.

“За” — 186.

Рішення прийнято.

Будь ласка, доповідайте.

КОРНЕЙКО О.В., перший заступник голови Державної служби спеціального зв’язку та захисту інформації України. Шановний Володимире Борисовичу! Шановні пані та панове народні депутати! До вашої уваги пропонується законопроект, підготовлений Адміністрацією Держспецзв’язку, про внесення зміни до Закону “Про державну таємницю”. До цього закону 27 березня 2014 року внесено зміни, якими передбачалося, що до складу режимно-секретних органів обов’язково повинні входити підрозділи криптографічного і технічного захисту інформації. Але специфіка цих підрозділів полягає в тому, що у них є відповідні чутливі технології, тобто відповідні алгоритми захисту інформації та відповідні шифри. Обов’язкове включення підрозділів до режимно-секретних органів призведе до того, що розшириться коло осіб, які мають доступ до всіх шифрів і алгоритмів. Ми вважаємо, що в умовах складної військово-політичної ситуації це вкрай небезпечно. Тому пропонується внести відповідні зміни, тобто повернутися до редакції закону, яка була чинною до березня 2014 року. Слід зазначити, що якщо потрібно, то в підрозділи режимно-секретних органів можуть додатково включатися також підрозділи захисту інформації.

Зазначений проект закону узгоджений зі Службою безпеки України та іншими державними органами. Прошу підтримати, панове депутати, цей законопроект. Дякую за увагу.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дуже вам дякую.

Співдоповідає голова Комітету з питань національної безпеки і оборони Сергій Володимирович Пашинський. З місця чи до трибуни? Будь ласка, увімкніть мікрофон на трибуні.

ПАШИНСЬКИЙ С.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія “Народний фронт”). Доброго дня, шановні колеги! Шановний головуючий! Комітет одностайно прийняв рішення підтримати цей законопроект. По суті, це редакційна поправка, уточнення, що звучує коло осіб, допущених до державної таємниці. І це, на жаль, актуально. У вас є таблиця, де в одному з абзаців є уточнення осіб, допущених до державної таємниці. Ми вважаємо, що цей законопроект треба підтримати за основу та в цілому. Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, хочу порадитися. Це спеціалізований законопроект, який вносить невеликі поправки до чинного закону. Чи є потреба проводити широке обговорення, чи можемо відразу проголосувати? Є потреба обговорювати? Тоді, будь ласка, запишіться: два — за, два — проти. Будь ласка, записуємося.

Іван Петрович Рибак, “Блок Петра Порошенка”. Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

РИБАК І.П., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи (одномандатний виборчий округ №202, Чернівецька область, партія “Блок Петра Порошенка”). Шановні колеги, даний законопроект необхідно підтримати, оскільки в сьогоднішніх реаліях це абсолютно потрібний законопроект. Справа в тому, що сьогодні державною таємницею, по суті, володіють усі наші вороги. Такого не можна допускати надалі. Тому прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Михайло Бондар, “Народний фронт”. Будь ласка, увімкніть мікрофон.

БОНДАР М.Л., член Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки (одномандатний виборчий округ №119, Львівська область, політична партія “Народний фронт”). Фракція “Народний фронт” також одностайно підтримуватиме цей законопроект, тому що зараз, у даний момент, коли хлопці на передовій, дійсно, є потреба обмежити доступ осіб до державної таємниці. Тому закликаю всіх підтримати цей законопроект.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Увімкніть, будь ласка, мікрофон Сергія Владиславовича Соболева.

СОБОЛЄВ С.В. “Батьківщина”. Шановні колеги! Відкрийте цей законопроект. Що там написано? Я звертаюся до промовця від Держспецзв’язку. Виключити, не включити, а виключити з переліку режимно-секретних органів підрозділи криптографічного та технічного захисту інформації. Що ми робимо? Ви розумієте, за що ми зараз будемо голосувати? Ви розумієте, що весь спецзв’язок будується на основі криптографії? І ми це виключаємо?

І ви кажете про АТО, про підтримку бійців? Будь ласка, надайте нам інформацію, навіщо ви хочете криптографію, яка є основою спецзв'язку, який, до речі, до цього часу не розроблений в Україні, виключати із спеціальних підрозділів? Поясніть, яка логіка. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам. Я після завершення обговорення надам слово для репліки Олександру Васильовичу.

Мосійчук Ігор Володимирович, Радикальна партія Ляшка.

МОСІЙЧУК І.В. перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Дійсно, абсолютно незрозуміло, навіщо виключається криптографія з переліку. Це перше.

Друге. Ми говоримо про захист інформації, про державну таємницю. Водночас у нас є багато персонажів, які торгують нею направо і наліво. Ще не забули історію капітана Шляпкіна, який з ключами від Держзв'язку залишив територію України. То, можливо, необхідно ретельніше підійти до цього? І плюс переглянути персоналії, які мають доступ до державної таємниці такого рівня, як державний зв'язок.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Олександр Васильович Корнейко. Поясніть, дайте відповідь на запитання. Будь ласка, 1 хвилина.

КОРНЕЙКО О.В. Доповідаю: до березня 2014 року існували окремі режимно-секретні органи, які займалися тільки захистом державної таємниці, і органи спеціального зв'язку, які займалися захистом інформації, де були шифри. У березні 2014 року їх включили до єдиного органу. Загалом на всю державу (цього не можна казати) було трохи більше 1 тисячі органів спеціального зв'язку.

Законом передбачено обов'язкове створення в усіх режимно-секретних органах підрозділів криптографічного захисту інформації. Це не доцільно і не потрібно (*Шум у залі*). Справа в тому, що в Україні діють спеціально утворені органи спеціального зв'язку, їх не більше тисячі, які займаються виключно захистом інформації. Коло осіб, допущених до шифрів, мале. Як тільки ми починаємо створювати в режимно-секретних органах ще додаткові органи, коло осіб значно розширюється, інформація виходить.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Ще 1 хвилину голові комітету для репліки. Увімкніть, будь ласка, мікрофон Сергія Пашинського.

ПАШИНСЬКИЙ С.В. Я звертаюся до колег, які звернули на це увагу. Поясню на простому прикладі. Верховна Рада України має режимно-секретний підрозділ. І цим законопроектом ми не даємо можливості в режимно-секретному підрозділі Верховної Ради України створювати криптографічний відділ, розумієте? Щоб мати доступ, умовно кажучи, з Верховної Ради до всіх криптографічних моментів держави.

Це не те, що ми розсекречуємо криптографію, вона навпаки буде більш засекреченою, якщо ми приймемо цей законопроект. Тому що відповідно до закону людина, яка має доступ до державної таємниці, вона матиме доступ і до криптографії. На жаль, у нас уже є випадки, коли люди, які за посадою не мають стосунку до державної таємниці, намагаються отримати матеріали і розмістити їх на своїй сторінці у *Facebook*. Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дуже вам дякую.

У ході обговорення ми детально розглянули зміст даного законопроекту. Хочу наголосити, що комітет рекомендує прийняти законопроект за основу і в цілому. Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України у своєму висновку

рекомендує прийняти даний законопроект за основу. За основу і в цілому чи тільки за основу? За основу. Тому, шановні колеги, прошу зайняти робочі місця і підготуватися до голосування.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ГРОЙСМАН В.Б.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги народні депутати, прошу підготуватися до голосування. Є пропозиція профільного комітету прийняти цей законопроект за основу і в цілому. Ми щойно обговорили його, висловили позиції, тому є слушною пропозиція голосувати за основу і в цілому.

Ставиться на голосування проект Закону “Про внесення зміни до статті 21 Закону України “Про державну таємницю” ([№2285](#)) для прийняття за основу і в цілому. Прошу голосувати.

“За” — 241.

Рішення прийнято.

Закон прийнято. Дякую, колеги.

Вносять пропозицію колеги ще раз проголосувати включення питань до порядку денного сесії. Всі готові? Спробуємо ще раз включити до порядку денного сесії законопроекти, які ми оголошували.

Ще раз запрошую всіх народних депутатів до залу. Колеги, увага! Пропонується включити до порядку денного сесії законопроекти №2742 і №2743, внесені Президентом, №2770, №2642, №2772, №2660, №2679, №2654, №2787, №2744, №2644, №2669, №2669–1, №2771, №2643, №2659, №2768, №2769, №2661, №2658, №2657, №2767, №2775, №2777, №2804, №2781, №2178, внесені урядом, та №2423, №2447, №2426, №2482, №2394, №2054, внесені народними депутатами України. Далі ми будемо

їх розглядати в комітетах і відповідно визначатися щодо прийняття рішення.

Шановні колеги, готові голосувати? Будь ласка, прошу голосувати щодо включення названих законопроектів до порядку денного сесії. Прошу підтримати шляхом натискання кнопки “за”.

“За” — 234.

Рішення прийнято.

Дякую, колеги, сконцентрувалися.

Була пропозиція Сергія Соболева, я обіцяв поставити її на голосування. Пропонується включити до порядку денного сесії законопроект №2747, внесений народним депутатом Тимошенко. Колеги, будь ласка, визначайтеся щодо законопроекту №2747.

“За” — 161.

Рішення не прийнято.

Рухаємося далі, шановні колеги. На ваш розгляд внесено проект Закону “Про загальну чисельність Державної служби спеціального зв’язку та захисту інформації України” ([№2461](#)).

Є пропозиція доповідача розглянути цей проект закону за скороченою процедурою. Прошу визначатися.

“За” — 191.

Рішення прийнято.

Доповідає перший заступник голови Державної служби спеціального зв’язку та захисту інформації Олександр Васильович Корнейко. Прошу, доповідайте.

КОРНЕЙКО О.В. Шановні пані та панове народні депутати! Шановна президіє! До 2014 року Державна служба спеціального зв’язку та захисту інформації діяла відповідно до закону, прийнятого 2006 року. У 2014 році, коли розпочалася російська агресія, потрібно було визначити нову структуру і нові завдання служби,

тож був прийнятий закон у новій редакції. Відповідно до цієї редакції закону всі особи рядового і начальницького складу державної служби отримали статус військовослужбовців, а також до складу державної служби потрібно включити підрозділ урядово-фельд'єгерського зв'язку, який на даний час входить до складу Державної фельд'єгерської служби України.

Однак за час, що минув із 2006 року, державна служба постійно скорочувалася відповідними урядовими постановами. На даний час ми маємо загальну чисельність 7222 особи, яка не дає можливості включити до нашого складу особовий склад Державної фельд'єгерської служби. Тому ми пропонуємо збільшити чисельність Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації лише на 368 осіб. Це дасть змогу за рахунок вакантних осіб, які є, і додатково за рахунок осіб Державної фельд'єгерської служби збільшити нашу чисельність до 7595 осіб, з яких військовослужбовців — 6095. Прошу підтримати. Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Співдоповідає Сергій Пашинський. Будь ласка.

ПАШИНСЬКИЙ С.В. Дорогі друзі! Як сказав доповідач, на сьогодні законом визначена чисельність Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації у кількості 7222 особи. Передана фельд'єгерська служба, це ще приблизно 900 осіб. За рахунок внутрішнього штатного розпису пропонується збільшити до 7595 осіб. До речі, звертаю увагу, це не в повній кількості.

Комітет розглянув законопроект, одностайно прийняв рішення рекомендувати до прийняття за основу та в цілому. Дякую за розуміння і підтримку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Будь ласка, запишіться: два — за, два — проти, колеги.

Тільки Ігор Мосійчук.

МОСІЙЧУК І.В. У мене не виступ, а запитання до доповідача: у скільки разів збільшиться прослуховування після прийняття цього законопроекту?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ми обговорили проект закону. Є пропозиція голосувати відповідно до рішення комітету — за основу та в цілому. Ставиться на голосування проект Закону “Про загальну чисельність Державної служби спеціального зв’язку та захисту інформації України” ([№2461](#)) для прийняття за основу і в цілому. Прошу голосувати. Прошу підтримати.

“За” — 230.

Рішення прийнято.

Колеги, прошу уважно працювати — дуже важливі рішення.

Шановні колеги, розглядається проект Закону “Про внесення змін до статті 143 Закону України “Про Статут внутрішньої служби Збройних Сил України” ([№2531](#)). Доповідає заступник міністра оборони Петро Миколайович Мехед.

Є пропозиція автора розглянути законопроект за скороченою процедурою. Будь ласка, колеги, прошу визначитися щодо розгляду за скороченою процедурою.

“За” — 178.

Рішення прийнято.

Будь ласка, доповідайте.

МЕХЕД П.М., *заступник міністра оборони України — керівник апарату*. Шановні народні депутати! Проект закону №2531 розроблено Міністерством оборони України з метою посилення контролю за витоком інформації, зокрема в районах проведення антитерористичної операції, забезпечення протидії технічним розвідкам, унеможливлення прослуховування засобів мобільного

зв'язку та визначення координат військовослужбовців радіорозвідкою противника.

Проектом закону передбачено викласти статтю 143 Статуту внутрішньої служби Збройних Сил України в новій редакції, відповідно до якої пропонується заборонити військовослужбовцям, які виконують обов'язки військової служби, користуватися особистими засобами мобільного зв'язку у районах проведення АТО, в умовах надзвичайного стану чи під час дії особливого періоду на територіях, де ведуться бойові дії. Заборона поширюється на військовослужбовців Збройних Сил та інших силових відомств, які задіяні в таких операціях. Рішення про дозвіл на використання таких засобів приймає командир військової частини.

Проект закону узгоджено з 11-ма зацікавленими органами виконавчої влади, його реалізація не потребує фінансових витрат з державного бюджету.

З огляду на зазначене, прошу підтримати законопроект №2531. Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Співдоповідає Сергій Пашинський, голова профільного комітету. Будь ласка.

ПАШИНСЬКИЙ С.В. Шановні колеги, коли я виходив до трибуни на виступ, то чув у залі суперечки. Я просто хотів би пояснити, у чому суть зміни, зацитувати законопроект:

“У мирний час порядок зберігання і користування особистими фотоапаратами, магнітофонами, радіоприймачами, засобами мобільного зв'язку, комп'ютерною та іншою побутовою радіоелектронною технікою для військовослужбовців, які виконують обов'язки військової служби, встановлюється командиром військової частини.

Військовослужбовцям, які виконують обов'язки військової служби, забороняється користуватися особистими засобами мобільного зв'язку:

у районах проведення антитерористичної операції;

в умовах надзвичайного стану чи під час дії особливого періоду на територіях, де ведуться бойові дії.

Рішення про дозвіл на використання особистих засобів мобільного зв'язку у районах проведення антитерористичної операції, а також в умовах надзвичайного стану чи під час дії особливого періоду на територіях, де ведуться бойові дії, приймається командиром військової частини”.

Я знаю, які можуть бути зауваження: що є зони, де тільки мобільний зв'язок і працює, що можливість користуватися мобільним зв'язком врятувала життя багатьох людей. І це правда.

Ми розглядали цей законопроект досить детально. Саме тому ми просимо підтримати його в першому читанні. У нас є ще подібний законопроект. Ми врахуємо всі побажання, зауваження депутатів і прийдемо до рішення, яке, з одного боку, забезпечить наших воїнів, тому що ми знаємо, що підрозділи радіотехнічної розвідки Російської Федерації працюють дуже активно, вони розгорнуті і на кордонах, так і на території терористичних організацій ДНР, ЛНР. З другого боку, я ще раз підкреслюю, законопроект передбачає користування засобами мобільного зв'язку у виключних випадках з дозволу командира. Так що прошу підтримати в першому читанні. Ми доопрацюємо і винесемо на друге читання узгоджений законопроект. Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Є необхідність виступати? Немає? Є пропозиція доповідача і голови профільного комітету прийняти даний проект закону за основу.

Будь ласка, ставиться на голосування проект Закону “Про внесення змін до статті 143 Закону України “Про Статут

внутрішньої служби Збройних Сил України” для прийняття за основу відповідно до пропозиції профільного комітету. Прошу голосувати.

“За” — 243.

Рішення прийнято.

Закон прийнято за основу. Дякую.

Будь ласка, наступне питання — проект Закону “Про внесення змін до Закону України “Про Статут внутрішньої служби Збройних Сил України” щодо використання персональних пристроїв безпроводового доступу” ([№2154](#)), підготовлений народним депутатом Іриною Фріз.

Є пропозиція автора розглядати законопроект за скороченою процедурою. Прошу визначитися щодо розгляду за скороченою процедурою.

“За” — 194.

Рішення прийнято.

Будь ласка, Ірино Фріз, доповідайте.

ФРІЗ І.В., *голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія “Блок Петра Порошенка”)*. Шановний пане Голово! Шановні колеги! Вашій увазі пропонується законопроект №2154 “Про внесення змін до Закону України “Про Статут внутрішньої служби Збройних Сил України” щодо використання персональних пристроїв безпроводового доступу”. Існують підтверджені дані, що значна кількість випадків ураження наших підрозділів є результатом наведення вогню саме через використання нашими військовослужбовцями звичайних телефонів. Завданням даного законопроекту є встановлення правил використання особистих пристроїв доступу до телекомунікаційних мереж, що належать військовослужбовцям.

Під час розроблення законопроекту ми проводили консультації з представниками країн НАТО, які підтримали дану ініціативу, а також з представниками Міністерства оборони України, які також схвалили законопроект.

Що пропонується? Пропонується загалом дозволити використання пристроїв безпроводового зв'язку, втім, ввести деякі обмеження на їх використання, а саме:

заборонити використання пристроїв, що не мають знімної батареї, оскільки навіть у вимкненому стані вони є джерелом випромінювання;

надати командирі відділення, тобто найнижчій ланці командування, право надання дозволу на використання таких пристроїв.

Повністю забороняється військовослужбовцям використовувати мобільні телефони під час несення добового наряду, на навчальних заняттях, бойовому чергуванні, на марші, а також під час перевезення військ. Встановлюється можливість виділення зони для користування телефонами у місці розташування підрозділу. Законопроектом пропонується заборонити користування телефонами під час безпосереднього зіткнення з противником, але крім випадків втрати штатних засобів зв'язку.

Командир відділення зберігає батареї пристроїв особового складу військовослужбовців. Ця додаткова маса становить 300–400 грамів і не обмежить його бойових можливостей.

Даний законопроект підвищить боєздатність Збройних Сил України, наблизить нашу армію до стандартів НАТО, а головне — збереже життя військовослужбовців. Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Сергій Пашинський. Будь ласка.

ПАШИНСЬКИЙ С.В. Як я казав у попередньому виступі, це два законопроекти на одну тему. У законопроекті народного депутата Фріз детально виписана вся процедура вилучення батарей,

видачі батарей і таке інше. Ми рекомендуємо прийняти його теж у першому читанні. І на базі двох законопроектів збалансувати, з одного боку, підтримання режиму секретності в зоні проведення антитерористичної операції, бойових дій, а з другого — все-таки можливість санкціонованого використання засобів мобільного зв'язку. Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, є необхідність у виступах? Тоді запишіться: два — за, два — проти.

Народний депутат Рибак, “Блок Петра Порошенка”. Будь ласка.

РИБАК І.П. Шановні колеги! Наша фракція голосуватиме за підтримку цього законопроекту, він справді є важливим. Насамперед він врегульовує використання засобів мобільного зв'язку військовослужбовцями, враховуючи їхню безпеку. Ми знаємо не один приклад, коли саме використання індивідуальних засобів мобільного зв'язку (телефонів) спричиняло серйозні наслідки. Тому цей законопроект забезпечить безпеку користування такими засобами і взагалі наших військових. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Олександр Данченко, “Самопоміч”. Будь ласка.

ДАНЧЕНКО О.І., голова Комітету Верховної Ради України з питань інформатизації та зв'язку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія “Об'єднання “Самопоміч”). Прошу передати слово Маркевичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Маркевич.

МАРКЕВИЧ Я.В., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія “Об’єднання “Самопоміч”). Фракція “Самопоміч” не буде підтримувати даний законопроект. Хоча он, безумовно, виписан професійно. Нам необхідна всього лише одна поправка: все це происходит по требованию командира воинского подразделения, на его усмотрение.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Коментар Сергія Пашинського. Як я розумію, є незрозуміння.

ПАШИНСЬКИЙ С.В. Колеги, звертаю вашу увагу, що за ідеологією цей законопроект якраз і надає всі повноваження командирі підрозділу (відділення). Чорним по білому там це написано. Тому я звертаюся до фракції: підтримайте все-таки цей законопроект. Якщо у вас будуть зауваження до другого читання, ми їх врахуємо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Думаю, тут немає розбіжностей. Ми зараз, під час голосування, просто дамо доручення при підготовці до другого читання врахувати пропозицію депутата із фракції “Самопоміч”. Правильно? Немає заперечень? Ірино Фріз, немає заперечень? Немає, дякую.

Оксана Корчинська, Радикальна партія. Будь ласка.

КОРЧИНСЬКА О.А., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров’я (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Доброго ранку, шановні народні депутати! У теорії це абсолютно правильний законопроект, але є реальність. А реальність полягає у тому, що наші війська в АТО не забезпечені спецзв’язком. І якщо ми зараз забороняємо мобільний зв’язок,

я хочу запитати у Міністерства оборони: коли наші війська будуть 100-відсотково забезпечені засобами спецзв'язку?

Тому що як координатор штабу АТО з медицини я цілком відповідально заявляю, що вивезення поранених відбувається виключно за мобільним зв'язком. Це означає, що якщо буде прийнято такий закон, нам неможливо буде зв'язуватися з начмедами батальйонів, з лікарнями. Тому назвіть конкретну дату, коли всі наші військовослужбовці в АТО будуть забезпечені спецзв'язком. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Думаю, важко буде надати відповідь, назвати остаточну дату, але як я зрозумів логіку, мова йде про те, що командир прийматиме рішення, коли треба від'єднати зв'язок (проведення операції чи передислокація абощо), щоб не викликати загрозу життю наших військовослужбовців.

Шановні колеги, є пропозиція прийняти цей законопроект за основу і при підготовці до другого читання врахувати пропозицію народного депутата Маркевича. Так я зрозумів? Тобто за основу, ще раз наголошую, з урахуванням при підготовці до другого читання пропозиції народного депутата Маркевича. Будь ласка, прошу підготуватися до голосування.

Шановні колеги, ще раз, пропозиція така: законопроект №2154 приймаємо за основу з дорученням при підготовці до другого читання врахувати пропозицію народного депутата Ярослава Маркевича. Далі ми узгодимо до другого читання все, як має бути, і буде спільна позиція. Домовилися? Прошу проголосувати за основу з урахуванням пропозиції. Прошу підтримати, колеги. Колеги, голосуємо за основу законопроект №2154. Прошу підтримати.

“За” — 211.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, ще раз хочу наголосити, мова йде про те, щоб даний проект закону прийняти за основу і при підготовці

до другого читання врахувати пропозицію народного депутата із фракції “Самопоміч”.

Сергій Пашинський. Будь ласка.

ПАШИНСЬКИЙ С.В. Я звертаюся до всіх народних депутатів, до своїх колег по коаліції. Ще раз хочу підкреслити: я підтримую кожен ваш виступ, у тому числі про забезпечення засобами зв'язку. Саме тому в цих законопроектах і передбачається не заборона повністю, а просто регламентація. Прошу підтримати в першому читанні.

Ще раз хочу сказати, що цей закон необхідний, ми втрачаємо людей, тому що засоби радіотехнічної розвідки Російської Федерації цинічно використовують ці дані для вбивства, і ми не можемо не реагувати на цю загрозу. До другого читання всі зауваження депутатів будуть врегульовані.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ви почули голову профільного комітету щодо підготовки до другого читання. Хочу погодитися з тим, що це важливий закон, оскільки ці засоби зв'язку використовуються як засоби наведення. І ми можемо втратити життя наших військових тільки через таку необачність. Тому треба підтримати законопроект у першому читанні, як сказав Сергій Пашинський, підготувати до другого читання з урахуванням пропозицій депутатів, щоб це була узгоджена позиція. Ми ж зараз не приймаємо закон, він не починає діяти, ми приймаємо проект у роботу для підготовки якісного закону. Тому я прошу підтримати. Будь ласка, колеги, підготуйтеся до голосування. Народні депутати, будь ласка, займіть свої місця, це важливий законопроект. Прошу всіх зайняти свої місця. Пропозиція голосувати даний проект закону за основу, до другого читання доопрацюємо. Готові голосувати, колеги?

Давайте тоді за повернення до голосування щодо розгляду за основу. Давайте, колеги, повернемося і проголосуємо

за основу, мова йде тільки за основу, про повернення. Прошу підтримати, голосуємо, колеги. Надзвичайно важливе питання, прошу підтримати.

“За” — 219.

Рішення не прийнято.

Давайте, щоб ми не втрачали такий серйозний проект закону, направимо його на підготовку до повторного першого читання. Чи ще раз проголосуємо? Давайте направимо його на доопрацювання народному депутату, доопрацюємо, перенесемо.

Андрій Кожем'якін. Будь ласка, Андрію Анатолійовичу.

КОЖЕМ'ЯКІН А.А., голова Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія “Всеукраїнське об'єднання “Батьківщина”). Шановні колеги! Я погоджуюся з промовцями, які кажуть, що порядок використання персональних пристроїв безпроводового доступу, а також мобільних телефонів завжди можна забезпечити професійний командир частини, підрозділу. Але, на жаль, на сьогодні в зоні АТО такого немає.

Тому цей законопроект вирішує три питання. По-перше, він встановлює правила використання цих пристроїв. По-друге, забезпечує захист інформації. І по-третє, найголовніше, шановні колеги, він дає можливість вижити солдату, який, на жаль, сховав у кишеню чи рюкзак пристрій, який наведе на нього ракету, яка його і вб'є. Тому це важливий закон. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Андрію Анатолійовичу.

Вікторія Сюмар. Будь ласка.

СЮМАР В.П. Шановні колеги, ми просимо мобілізуватися. Тому що, дійсно, мова йде не більше і не менше, а про життя солдатів, які сьогодні на передовій.

Ви знаєте, на жаль, у нас немає супутників, і ми не можемо контролювати мобільний зв'язок. І це питання безпеки надзвичайно серйозне сьогодні. Ми повинні захистити людей, і в законопроекті чітко виписані причини та обставини, коли командир може заборонити користуватися таким зв'язком. Це не означає тотальної заборони, звісно. Але тоді, коли командир вирішує, що це загрожує життю солдат, він може це зробити. Заради безпеки солдатів, очевидно, парламент мав би зараз підтримати проект у першому читанні і далі доопрацьовувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олег Ляшко, Радикальна партія. Будь ласка.

ЛЯШКО О.В. Фракція Радикальної партії, обговоривши цей законопроект, заслухавши аргументи сторін, мотивацію, підтримує цей законопроект у першому читанні. І пропонуємо до другого читання доопрацювати разом із попереднім урядовим законопроектом. Бо, безумовно, життя військовослужбовців — найвища цінність. Можна відремонтувати дороги, розбиті терористами, можна будинки відремонтувати, але не повернеш життя людини. І тому треба вживати всіх заходів для того, щоб зберегти життя військовослужбовців, у тому числі і в такій чутливій сфері. Коли російська радіорозвідка без проблем пеленгує цілі по мобільних телефонах і потім завдає туди смертельних ударів, внаслідок чого наші військові несуть значні втрати.

Тому ми підтримуємо. Фракція Радикальної партії завжди підтримує всі законопроекти, спрямовані на зміцнення обороноздатності країни, на захист життя українських громадян.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Народний депутат Пастух, "Самопоміч". Будь ласка.

ПАСТУХ Т.Т., член Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони (одномандатний виборчий округ №163, Тернопільська область, самовисуванець). Фракція “Самопоміч”. Шановні колеги, я поясню мотиви, чому “Самопоміч” не підтримала даний законопроект. Декілька днів тому ми були в Маріуполі, спілкувалися з командуванням сектору, з командуванням Національної гвардії. Вони нас категорично просили не підтримувати цей законопроект. Пояснюю, чому.

Ми щойно прийняли законопроект, внесений Кабінетом Міністрів, яким надаємо право командирам визначати порядок використання мобільних телефонів: вони можуть наказати виключити, витягти акумулятор тощо. Цим законопроектом ми зобов'язуємо командирів стати завскладом акумуляторів телефонів, і завтра, якщо відділення нестиме чергування на блокпосту, на виїзді, не маючи із собою акумулятора, під час атаки воно навіть не зможе нікого попередити про те, що ворог на них наступає.

Тому не підмінюйте поняття. Попередній законопроект підтримуємо, а даним законопроектом є намагання порядок вписати в закон. Тому саме військові просять не робити з бойових командирів завскладу акумуляторів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, напевно, треба внести ясність. Ще раз наголошую, що йдеться про прийняття законопроекту за основу. Мова йде про те, що ці пристрої використовуються як засоби наведення. Хочу вас запевнити, що будь-який радіозв'язок, мобільний зв'язок може бути заглушений буквально за секунди. Секунди, і ніхто нікуди не подзвонить. Будуть акумулятори і все інше. Мова йде тільки про те, що його пеленгують, туди наносять удар, і ці удари забирають життя наших військових. Прикро і шкода, що це відбувається через такі речі.

Ще одне. Коли командирі надається право, це дуже добре. Але командир має діяти так, щоб стандарти для всіх військових були приблизно однаковими. Не можна, щоб у різних відділеннях по-різному приймалися рішення.

Тому і йдеться про прийняття цього законопроекту, ще раз наголошую, за основу. А далі доопрацюємо до другого читання. Є пропозиція фракцій “Самопоміч”, Радикальної партії, “Блоку Петра Порошенка”, “Народного фронту”, “Батьківщини”, узагальнимо інші пропозиції народних депутатів і приймемо якісний закон, щоб зберегти життя кожного військовослужбовця.

Будь ласка, колеги, прошу голосувати повернення розгляду, а потім — за основу, і будемо працювати далі. Це збереження життя наших військовослужбовців. Будь ласка, голосуємо за повернення до розгляду. Прошу підтримати.

“За” — 239.

Рішення прийнято.

Тепер прошу проголосувати за прийняття законопроекту [№2154](#) за результатами розгляду в першому читанні за основу. Прошу голосувати. Прошу підтримати за основу.

“За” — 236.

Рішення прийнято.

Дякую, шановні колеги, законопроект прийнято за основу. Я прошу, будь ласка, опрацюйте детально, щоб усе працювало так, як має бути, для збереження життя і здоров'я наших військових. Дякую, шановні колеги, рішення прийнято.

Розглядаємо проект Закону “Про внесення змін до Закону України “Про боротьбу з тероризмом” щодо оперативного управління антитерористичними операціями” ([№2030](#)). Доповідає автор — народний депутат Левус і від комітету — теж народний депутат Левус. Будь ласка, установіть 5 хвилин для доповіді. Доповідайте, будь ласка.

ЛЕВУС А.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія

“Народний фронт”). Шановні колеги! Я сьогодні пропоную підтримати зміни до Закону “Про боротьбу з тероризмом”. Справа в тому, що в тій підлій гібридній війні, яку веде проти нас Російська Федерація, ми можемо очікувати ударів у різний час на різній території. Відповідно наша протидія тероризму має бути більш гнучкою і більш оперативною.

Стаття 12 чинного Закону “Про боротьбу з тероризмом” визначає, що керівником оперативного штабу антитерористичної операції може бути керівник Антитерористичного центру при Службі безпеки України. Це обмежує оперативність прийняття рішень і задіяння сил та засобів для протидії різним терористичним загрозам. Відповідно цим законопроектом пропонується надати право, можливість очолювати оперативні штаби антитерористичної операції першому заступнику та заступнику керівника Антитерористичного центру.

Зміни до статті 13 Закону “Про боротьбу з тероризмом” передбачають надання їм можливості залучати відповідні сили та засоби для протидії з тероризмом. Це дасть нам можливість у разі, якщо, не дай Бог, виникне ситуація, коли будуть проводитися декілька антитерористичних операцій у різних частинах України, досить швидко, оперативно протидіяти терористичній загрози і відповідно бути адекватними цим загрозам.

Головне науково-експертне управління підтримало цей законопроект. Він розроблявся разом із Службою безпеки України. Комітет з питань національної безпеки і оборони також закликає зал підтримати прийняття законопроекту за основу і в цілому. Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, важливий закон. Чи є необхідність висловлювати позицію за і проти? Я думаю, ми всі єдині щодо підвищення ефективності боротьби з терористами і проведення антитерористичних операцій. Служба безпеки України просить підтримати цей проект закону як важливий.

Друзі, колеги, будь ласка, давайте підготуємося до голосування. Проект Закону “Про внесення змін до Закону України “Про боротьбу з тероризмом” щодо оперативного управління антитерористичними операціями” (№2030) надзвичайно важливий. Готові голосувати? Будь ласка, є пропозиція прийняти даний проект закону за основу і в цілому. Є пропозиція і автора, і комітету, і Служби безпеки підтримати цей законопроект.

Тому прошу підтримати цей законопроект за основу і в цілому. Прошу голосувати, колеги. За основу і в цілому прошу підтримати. Голосуємо, колеги.

“За” — 246.

Рішення прийнято. Дякую.

Йдемо далі. На ваш розгляд внесено проект Закону “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо проходження військової служби у Збройних Силах України іноземцями та особами без громадянства” ([№2389](#)). Автор — народний депутат України Дмитро Тимчук.

Є пропозиція автора розглядати цей проект закону за скороченою процедурою. Прошу народних депутатів визначитися.

“За” — 172.

Рішення прийнято.

Будь ласка, Дмитре Борисовичу, до трибуни. Доповідайте.

ТИМЧУК Д.Б., член Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія “Народний фронт”). Шановні колеги! Цей законопроект покликаний вирішити проблему, яка існує вже далеко не перший місяць, фактично, з самого початку так званої антитерористичної операції. Йдеться про участь в АТО на боці України добровольців з числа громадян інших

держав. Ця проблема теоретично вирішується двома шляхами. Перший шлях — спрощення процедури надання таким добровольцям громадянства України.

Конкретно цей законопроект спрямований на вирішення проблеми щодо тих добровольців-іноземців, які не хочуть приймати громадянство України. Як відомо, Конституція України забороняє подвійне громадянство, тобто якщо доброволець-іноземець хоче підписати контракт з Міністерством оборони як громадянин України, він повинен прийняти громадянство України, а відтак позбутися громадянства своєї батьківщини. Це, зрозуміло, підходить не всім добровольцям-іноземцям.

Саме з цією метою ми пропонуємо дозволити іноземним громадянам підписувати контракт на проходження контрактної служби з Міністерством оборони України. Це повністю відповідає духу Конституції України, яка декларує, що захист Батьківщини — обов'язок громадянина України, але не заперечує того, що суверенітет і територіальну цілісність України можуть захищати і громадяни інших держав. Більше того, Конституція декларує ті самі права і свободи на території України іноземним громадянам, як і громадянам України. Тобто цей законопроект повністю відповідає і духу Конституції, і потребі часу. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Сергій Пашинський, голова профільного комітету. Прошу.

ПАШИНСЬКИЙ С.В. Ми можемо пишатися тим, що не тільки громадяни України, а й громадяни інших держав кинули свої домівки, своє приватне життя, приїхали до нас і зі зброєю в руках захищають нашу державу. Ми знаємо десятки й десятки таких випадків. Більше того, дуже багато таких героїв загинули в боротьбі за Україну. Світла їм пам'ять.

Є декілька проблем щодо таких людей. Думаю, ми як Верховна Рада зобов'язані врегулювати (і ми вже один законопроект

прийняли), що в разі необхідності надавати таким громадянам громадянство України за прискореною процедурою, якщо вони цього побажають.

Деяка частина — не хочуть, не мають такого наміру, хочуть залишатися громадянами своїх держав. Саме тому ми повинні повністю, тому що в нашому законодавстві це не врегульовано, легалізувати проходження військової служби на території України. Я думаю, це той законопроект, який об'єднає нас усіх. І пропоную його підтримати. Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, шановні колеги.

Чи є необхідність висловитися за і проти? Будь ласка, запишіться: два — за, два — проти.

Іван Вінник, “Блок Петра Порошенка”.

ВІННИК І.Ю., секретар Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони (одномандатний виборчий округ №184, Херсонська область, партія “Блок Петра Порошенка”). Законопроект надзвичайно важливий. Тому що, з одного боку, нам треба чітко дозволити іноземцям у складі Збройних Сил захищати незалежність та свободу України. З другого боку, нам треба чітко визначити, ким є найманці, які сьогодні найняті державою-агресором Російською Федерацією, для того щоб знищувати Україну, знищувати нашу економіку, вбивати наших громадян, вбивати нашу незалежність і свободу.

Цей законопроект системний, він передбачає внесення змін до семи законодавчих актів України. Зокрема, до Кримінального кодексу, де чітко визначається, хто є найманці, хто є ворогом України і хто воює за незалежність України, кого треба підтримувати. Пропонуються зміни до законів “Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства”, “Про військовий обов’язок і військову службу”, до статутів, якими дозволяється згідно з контрактом мати у Збройних Силах України іноземців, які справді

посилять обороноздатність нашої держави. Тому треба обов'язково підтримати законопроект у першому читанні, швиденько підготувати до другого читання та приймати в цілому. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги! Давайте привітаємо в залі Верховної Ради матір та сестру Надії Савченко — Марію Іванівну Савченко та Віру Савченко (*Оплески*).

Юрій Левченко. Будь ласка.

ЛЕВЧЕНКО Ю.В., *голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ №223, м. Київ, політична партія “Всеукраїнське об'єднання “Свобода”*). Цей законопроект здебільшого є дуже правильним. І, безперечно, в першому читанні ми будемо його підтримувати.

Однак я звертаю увагу всіх присутніх на одну дуже дивну норму, яка чомусь закралася в цей законопроект, яку обов'язково треба виключити до другого читання. У цьому законопроекті чомусь пропонується виключити діюче положення Закону України “Про військовий обов'язок і військову службу”, згідно з яким час проходження військової служби зараховується громадянам України до страхового стажу, стажу роботи, стажу роботи за спеціальністю, а також до стажу державної служби. Ця норма чомусь зникає відповідно до цього законопроекту. Тобто відповідно людям, які звільняються з роботи і підуть добровольцями в армію, цей час не буде зарахований у стаж роботи. Безперечно, ця норма не стосується мети цього законопроекту. Незрозуміло, як вона сюди потрапила, таке враження, що хтось хоче на людях зекономити. Тому до другого читання її треба виключити, вона не повинна пройти. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Михайло Бондар, “Народний фронт”.

БОНДАР М.Л. “Народний фронт” підтримуватиме цей законопроект, сподіваюся, що він буде прийнятий, і я наперед дякую всім. Тому що хлопці з передової не раз телефонують, просять, щоб їх легалізували, саме хлопці з інших держав, які захищають суверенітет і цілісність нашої держави. Тому ще раз прошу підтримати цей законопроект.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Вадим Рабінович, “Опозиційний блок”. Будь ласка.

РАБІНОВИЧ В.З., секретар Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія “Опозиційний блок”). Уважаемые народные депутаты! Мы уже взяли иностранцев руководить экономикой и знаем, чем это закончилось. Если люди хотят защищать Украину — есть закон, по которому они могут принять украинское гражданство. В противном случае давайте скажем, что мы просто легализуем наемников и превращаем Украину в сборище, где будут гулять вооруженные люди с неизвестными паспортами, и я не уверен, и вы тоже не можете быть уверены, что они будут защищать Украину. Мы ни в коем случае не должны превратить Украину в плацдарм для “диких гусей”.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ігор Мосійчук, Радикальна партія.

МОСІЙЧУК І.В. Це надзвичайно важливий законопроект. Фракція Радикальної партії однозначно буде підтримувати його голосуванням. З першого дня конфлікту патріоти з усього світу приїхали і стали на захист України. Особисто я хочу згадати зараз шведа Майкла Скілта, снайпера, який з першого дня брав участь у збройному конфлікті, який поруч зі мною брав участь у звільненні Маріуполя.

Не можна не згадати, на жаль, вже загиблого Ісу Мунаєва, який, по суті, є героєм України, який віддав життя за свободу України і свободу своєї батьківщини Ічкерії. Іноземці протягнули нам руку дружби, і обов'язково необхідно це врахувати. Припинити ховати, як страус, голову в пісок і казати, що вони в зоні АТО в якості волонтерів, тому що вони щодня ризикують своїм життям.

Крім того, мабуть, вже необхідно почати говорити про утворення іноземного легіону в Україні з іноземців, які готові захищати нашу Батьківщину. Особливо важливий цей законопроект для росіян, які виступили на боці України проти Московії і не хочуть позбутися громадянства Російської Федерації, бо все-таки прагнуть повернутися в свою країну і скинути Путіна.

Слава Україні! Підтримуємо цей законопроект.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Соколов. Будь ласка.

СОКОЛОВ С.В. Шановні колеги! Фракція "Батьківщина", без сумніву, буде підтримувати цей дуже важливий законопроект. Цей законопроект, фактично, чітко визначає, хто є найманцем Російської Федерації, Путіна в Україні, хто незаконно вторгся на нашу територію і сьогодні в рядах терористичних організацій ЛНР, ДНР фактично чинить терор і розстрілює наших співгромадян, а хто несе військовий обов'язок у Збройних Силах України.

Крім того, дуже важливо, що цей законопроект чітко визначає: якщо хочеш бути офіцером — маєш прийняти громадянство України, а якщо хочеш проходити службу на рядових посадах — маєш право служити як громадянин іноземної держави. Це міжнародна практика.

Саме тому наша фракція підтримує цей законопроект і пропонує прийняти його в першому читанні. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, шановні колеги. Є пропозиція голосувати. Прошу зайняти свої місця.

Ставиться на голосування проект Закону “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо проходження військової служби у Збройних Силах України іноземцями та особами без громадянства” ([№2389](#)) для прийняття за основу відповідно до рішення комітету. Ми почули позицію доповідача, фракцій під час обговорення, а також профільного комітету з пропозицією підтримати прийняття законопроекту №2389 за основу. Будь ласка, прошу голосувати.

“За” — 257.

Рішення прийнято. Дякую.

Шановні колеги, на ваш розгляд вноситься проект Закону “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо заміни довічного позбавлення волі більш м’яким покаранням” ([№2292](#)). Доповідає Ірина Луценко.

Є пропозиція доповідача розглядати законопроект за скороченою процедурою. Прошу народних депутатів визначитися щодо розгляду за скороченою процедурою. Будь ласка, голосуємо.

“За” — 175.

Рішення прийнято.

Будь ласка, Ірино Степанівно, доповідайте.

ЛУЦЕНКО І.С., *народний депутат України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія “Блок Петра Порошенка”)*. Шановні колеги! Питання гуманізації окремих норм кримінального законодавства щодо застосування покарання у виді довічного позбавлення волі порушується давно, але не вирішено до сьогодні. Змінами, які ми пропонуємо як автори цього законопроекту, Віктор Чумак і я, ми намагаємося привести наше законодавство у відповідність з європейською практикою та європейськими стандартами.

Перед тим як доповісти про зміст законопроекту, хочу звернути вашу увагу на один основний момент. Низка кримінальних кодексів (Кримінальний, Кримінально-виконавчий та Кримінальний процесуальний) покликані вирішити основне завдання — забезпечити невідворотність покарання за кримінальний злочин, а також проведення низки заходів з ізоляції винних у вчиненні злочину для їх виправлення. Про це говорить частина друга статті 50 Кримінального кодексу України.

Хочу зазначити і підкреслити, що ніхто не веде мову про те, що покарання у формі довічного позбавлення волі скасовується чи не застосовується. Чомусь саме так це сприймають окремі члени парламенту. Йдеться про те, що засуджені до обмеженого строку позбавлення волі мають можливість або право звільнитися умовно-достроково, за умови виконання низки вимог. А засуджені до довічного позбавлення волі не мають такого права і такої можливості. Тому ми пропонуємо її запровадити.

Суть законопроекту дуже проста, він складається з трьох блоків.

Перше. Вносяться зміни до статті 68 Кримінального кодексу, якими виключається можливість засудження до довічного позбавлення волі осіб, які обвинувачуються у вчиненні готування чи замаху на злочин, а також осіб, які безпосередньо не брали участі у вчиненні злочину. При цьому зауважу...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, завершуйте.

ЛУЦЕНКО І.С. Прошу дати трохи більше часу, бо треба пояснити норми цього законопроекту. При цьому зауважу, що ми не включали до цього переліку організаторів злочину і жінок. Тобто до цих категорій засуджених довічне позбавлення волі може бути застосоване.

Другий блок вирішує питання надання можливості заміни невідбутої частини покарання у виді довічного позбавлення волі

більш м'яким покаранням, тобто на певний період, а також умовно-достроковим звільненням. Зокрема, вводиться можливість умовно-достроково звільнити від покарання до довічного позбавлення волі після фактичного (увага!) відбуття засудженим не менше 15 років. У разі заміни невідбутої частини покарання більш м'яким покаранням довічне позбавлення волі може бути замінено лише позбавленням волі на строк не менше 25 років. Причому така заміна можлива лише після фактичного відбуття засудженим не менше 10 років.

Третій блок передбачає більшу деталізацію інституту помилування. Що маєтсья на увазі? Визначено, що клопотання про помилування має право подавати не лише засуджений та його представники, а також і правозахисні організації.

Крім того, вносяться зміни до частини сьомої статті 154 Кримінально-виконавчого кодексу, які встановлюють механізм повторного розгляду питань умовно-дострокового звільнення у разі попередньої відмови. Раніше вони не мали права, а тепер — не раніше як через один рік після винесення постанови про відмову.

Введена також новела про встановлення адміністративного нагляду за засудженим до довічного позбавлення волі у разі його умовно-дострокового звільнення. Що означає? Такі в'язні, які отримують можливість умовно-достроково звільнитися, упродовж п'яти років перебуватимуть під адміністративним наглядом. У разі зміни поведінки вони знову будуть відправлені в тюрму, уже довічно.

Таких п'ять основних новел дають можливість привести вітчизняне законодавство в цій сфері у відповідність з європейськими стандартами. Існує рішення Європейського суду з прав людини, в якому...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, завершуйте.

ЛУЦЕНКО І.С. Шановні колеги! Це важке рішення після тих законопроектів, де ми говорили про підтримку наших хлопців у зоні АТО. Але ми хочемо, щоб Україна стала членом Європейського Союзу. В Англії, Німеччині, Бельгії, Іспанії, Італії, Швеції, Норвегії та низці інших країн така норма введена. Відбувши 15 років, засуджений до довічного позбавлення волі має право звернутися про пом'якшення своєї долі.

Жодним чином ніхто не скасовує норму про покарання у виді довічного позбавлення волі. Проте ми як гуманне суспільство маємо дати таким людям можливість виправитися, право на пом'якшення покарання, якщо вони відсиділи 15 років, і адміністрація колонії, а також суд побачать, що ці люди виправляються.

Прошу вас підтримати прийняття цього законопроекту за результатами розгляду в першому читанні за основу. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Ірино Степанівно.

Співдоповідає Андрій Анатолійович Кожем'якін. Будь ласка.

КОЖЕМ'ЯКІН А.А. Шановний Голово! Шановні колеги! Я хотів би подякувати панові Чумаку і пані Луценко за те, що вони знову повернулися до проблеми, яка виникла свого часу, коли депутати із фракції "Батьківщина" відвідували Качанівську колонію, в якій незаконно утримувалася Юлія Тимошенко. Там є спеціальний блок, в якому відбувають покарання 26 довічно ув'язнених жінок. І тільки після того, як ми почали аналізувати цю тему, спілкуватися з ними, з іншими ув'язненими цієї колонії, зрозуміли, що не все так просто, не все правильно і справедливо під час злочинного режиму і щодо деяких із тих людей, які довічно ув'язнені. Тому й виникла така законодавча пропозиція. На жаль, у минулому скликанні вона була відхилена. Я вважаю, це неправильно.

Сьогодні її знову внесли колеги, і комітет повністю підтримує цю ініціативу. Більше того, ми вважаємо, що прийняття цього законопроекту за основу — це можливість обговорити питання

незастосування такого виду покарання до осіб, які обвинувачуються у готуванні чи замаху на злочин, а також посібників, які безпосередньо не брали участі у вчиненні злочину.

Зрештою, як сказала пані Ірина Луценко, ми йдемо до гуманізації українського Кримінально-виконавчого кодексу і намагаємося зробити його більш європейським. Прошу підтримати за основу. Дякую.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, чи є потреба обговорювати? Голосуємо? Приймається.

Тоді я ставлю на голосування законопроект проект Закону “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо заміни довічного позбавлення волі більш м’яким покаранням” (№2292) за основу. Будь ласка, підтримайте. Прошу голосувати.

“За” — 215.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, я запитав, чи є потреба обговорювати. Мені сказали: немає. Оскільки є така потреба, будь ласка, запишіться: два — за, два — проти.

На правах головуючого я продовжую засідання на 15 хвилин. Чекіта Геннадій Леонідович, “Блок Петра Порошенка”.

ЧЕКІТА Г.Л., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань економічної політики (одномандатний виборчий округ №134, Одеська область, партія “Блок Петра Порошенка”). Будь ласка, передайте слово Чумаку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Чумак.

ЧУМАК В.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (одномандатний виборчий округ №214, м. Київ, партія “Блок Петра Порошенка”). Шановні колеги, я дуже вас прошу сконцентруватися і ще раз підтримати цей законопроект.

Хочу сказати, що, окрім всіх тих проблем, про які сказала Ірина Луценко, вони дійсно мають місце, цей законопроект вирішує ще одну величезну проблему, а саме проблему судових помилок. У результаті підготовки цього проекту закону ми побачили дуже серйозні проблеми в застосуванні закону щодо довічного ув'язнення людей. Зрозумійте, є люди, які не брали участі у злочині, були причетні виключно до готування і замаху, але вони засуджені довічно, без права перегляду вироку. Разом з тим безпосередні виконавці цього злочину, які були затримані пізніше, притягнуті до відповідальності у виді позбавлення волі на певний строк. Тому суди, використовуючи цю норму, не можуть просто обмежувати певним терміном людей, якщо за це передбачено довічне ув'язнення.

Я вас дуже прошу сконцентруватися і підтримати цей законопроект, тому що він вирішує дуже багато питань та унеможливорює помилки в судовій практиці. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Підлісецький Лев Теофілович, фракція “Самопоміч”. Прошу.

ПІДЛІСЕЦЬКИЙ Л.Т., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія “Об'єднання “Самопоміч”). Прошу передати слово Олені Сотник.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, увімкніть мікрофон Олени Сотник.

СОТНИК О.С. Дякую, колеги. Фракція “Самопоміч” буде підтримувати прийняття цього законопроекту за основу, і ми хочемо наголосити на двох основних речах. Дійсно, законопроект вирішує питання гуманізації кримінальної відповідальності. Не можуть нести однакову відповідальність люди, які здійснили готування або підбурювання до злочину і ті, хто безпосередньо вчинив злочин. Це перша позиція.

А враховуючи недосконалість судової системи на сьогодні, недосконалість судового правозастосування, ми маємо передбачити у кримінальному законодавстві можливість перегляду подібних вироків.

Тому ми просимо підтримати, враховуючи, що у багатьох рішеннях Європейський суд з прав людини наголошує на тому, що має бути механізм перегляду подібних вироків. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Юрко Левченко. Репліка, 1 хвилина. Будь ласка, увімкніть мікрофон.

ЛЕВЧЕНКО Ю.В. Насамперед я звертаю увагу головуючого, що цей законопроект взагалі не мав бути внесений на розгляд, тому що абсолютно аналогічний законопроект №1218 вже відхилений. Ви грубо порушили Регламент, внівши його в сесійну залу.

А тепер по суті. Цим законопроектом пропонується надати можливість відпускати умовно-достроково людей, які були засуджені до довічного ув'язнення за такі злочини, що призвели до загибелі людей або інших тяжких наслідків: умисне вбивство, вчинене в обтяжуючих обставинах, терористичний акт, що призвів до загибелі людини, геноцид тощо. Тобто, умовно кажучи, терористів, які збили літак на тимчасово непідконтрольній території, згідно з таким законом після 15 років можна буде звільнити з в'язниці, якщо ми їх колись туди посадимо.

Вдумайтеся, що ви робите! У нас що, злочинність зменшується в Україні щодня, що ви таку гуманізацію так звану запроваджуєте? Гвалтівники...

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ГРОЙСМАН В.Б.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ігор Мосійчук. І будемо голосувати, колеги.

МОСІЙЧУК І.В. Радикальна партія. Це дуже важливий законопроект в плані гуманізації. Він довго дискутувався, і зараз дуже важливо його підтримати. Він підтриманий комітетом. Фракція Радикальної партії теж підтримує і закликає колег проголосувати.

Справа в тім, що з нашим кривосуддям у суспільства є ще запитання щодо деяких довічно засуджених, справедливо вони засуджені чи ні. Тому гуманізація даного виду покарання є дуже важливою. Закликаю колег підтримати цей законопроект. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Соболев. Будь ласка, 2 хвилини.

СОБОЛЄВ С.В. “Батьківщина”. Шановні колеги, ми повертаємося до старого питання: чи треба тим, хто на сьогодні засуджений довічно, надати можливість перегляду їхніх справ у рамках гуманізації законодавства? Я, як і наша фракція “Батьківщина”, після аналізу ситуації в колоніях переконаний у такій необхідності. Особливо в Качанівській колонії, де серед 26 жінок, засуджених до довічного ув’язнення, є жінки, які оборонялися і вбили своїх гвалтівників. Ми просто переконані, що треба переглянути всі ці питання.

Це питання стосується й того, чи ми покриваємо помилки. Як свого часу це робилося через смертну кару, коли потім знаходили тих, хто скоював злочин, але людина вже була страчена, яка не мала ніякого відношення до скоєння злочину. Тепер ми

переходимо до другого етапу — фактично, пом'якшення нашого законодавства в цій частині.

Крім того, я звертаюся до колег із “Народного фронту”, які чомусь не дали необхідної кількості голосів. Цей законопроект дає можливість привести наше законодавство у відповідність з рішеннями Європейського суду з прав людини стосовно України. Це наші зобов'язаннями, які ми взяли, вступаючи до Ради Європи.

Тому я переконаний, що наша парламентська більшість повинна підтримати цей законопроект і відновити справедливість, запровадити норми, що відповідають європейським стандартам. Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, будь ласка, займайте свої місця. Це проект абсолютно сучасного європейського закону. Навели достатньо аргументів і автори, і представники комітету щодо необхідності його ухвалення, і висловили позицію народні депутати. Тому є пропозиція повернутися до розгляду цього законопроекту. Прошу народних депутатів зайняти свої місця і підготуватися до голосування щодо повернення до розгляду, а далі прийняти законопроект за основу. Потім доопрацювати все, що необхідно, і винести на розгляд у другому читанні. Готові голосувати?

Прошу голосувати за повернення до розгляду законопроекту №2292. Прошу підтримати, важливий законопроект. Прошу голосувати щодо повернення. Прошу підтримати, колеги.

“За” — 221.

Рішення не прийнято.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ Не встигли!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я розумію, що не встигли.

Будь ласка, шановні колеги, прошу проголосувати за повернення до розгляду цього законопроекту. Прошу підтримати,

шановні колеги. Будь ласка, голосуємо за повернення розгляду. Давайте підтримаємо.

“За” — 227.

Рішення прийнято.

Повернулися до розгляду. Будь ласка, мобілізуйтеся, шановні колеги народні депутати.

Ставиться на голосування для прийняття за основу проект Закону “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо заміни довічного позбавлення волі більш м’яким покаранням” (№2292). Прошу підтримати законопроект №2292 за основу, колеги. Прошу голосувати.

“За” — 225.

Рішення не прийнято (*Шум у залі*).

Не спрацювала картка? Добре, ще є 3 хвилини, я скористався правом продовжити засідання на 15 хвилин.

Будь ласка, колеги, підготуйтеся до голосування. Один голос, важливий проект закону. Давайте, друзі, за повернення. Колеги, ну, важливо. Давайте проголосуємо за повернення до розгляду. Прошу голосувати щодо повернення розгляду даного законопроекту. Прошу голосувати. Прошу підтримати.

“За” — 209.

Рішення не прийнято.

Добре, ми з цього питання продовжимо засідання, як минулого разу. Прошу всіх мобілізуватися, колеги. О 12:45 ми продовжимо наше засідання.

(Після перерви)

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу займати свої робочі місця. Секретаріат я прошу повідомити депутатів про початок нашої роботи, а голів фракції — змобілізувати фракції для активної та плідної роботи.

Шановні колеги, нас недостатньо для роботи, тому я дуже прошу запрошувати колег з кулуарів до залу. Будь ласка, шановні колеги народні депутати, заходимо до залу — до робочих місць, до карток, до роботи. Пане Єгоре, де “Самопоміч”?

Шановні народні депутати! Через хвилину-дві продовжимо нашу роботу. Будь ласка, заходьте і займайте свої робочі місця. Голови фракцій, будь ласка, повідомте депутатів про продовження засідання.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ГРОЙСМАН В.Б.

Шановні колеги, продовжуємо наше засідання. Розглядаємо законопроект №1888. Є пропозиція автора, я надам слово Олександрю Данченку. Будь ласка.

ДАНЧЕНКО О.І. Шановний пане головуючий! Я пропоную перенести розгляд цього законопроекту додаткового узгодження позицій.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. На вимогу автора переносимо розгляд, узгодимо час розгляду для напрацювання узгодженої позиції.

Шановні колеги, на ваш розгляд внесено проект Закону “Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо військового збору” ([№2436](#)). Доповідає народний депутат України Тетяна Георгіївна Острікова.

Шановні колеги, є пропозиція автора розглянути проект закону за скороченою процедурою. Прошу колег народних депутатів

займати місця і визначатися щодо розгляду даного законопроекту за скороченою процедурою. Будь ласка, голосуємо.

“За” — 138.

Рішення не прийнято.

Є пропозиція ще раз проголосувати щодо розгляду за скороченою процедурою. Тетяно Острікова, ваша пропозиція — розглядати за скороченою?

ОСТРІКОВА Т.Г., член Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія “Об’єднання “Самопоміч”). Да.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу визначитися, колеги (*Шум у залі*). Колеги, будь ласка, голосуємо щодо розгляду даного законопроекту за скороченою процедурою. Будь ласка, підтримайте.

“За” — 167.

Рішення прийнято.

Дякую, колеги.

Тетяна Острікова. Будь ласка.

ОСТРІКОВА Т.Г. Доброго дня, шановні колеги! До вашої уваги пропонується проект Закону “Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо військового збору” (№2436). У законопроекті пропонується не оподатковувати військовим збором доходи громадян від операцій з купівлі-продажу валюти.

Цей проект обумовлений тим, що обмін однієї валюти на іншу не може вважатися доходом фізичної особи, оскільки при такому обміні не створюються додаткові матеріальні цінності ні в грошовій, ні в іншій натуральній формі. Ми з вами, коли вносили зміни до Податкового кодексу в березні, внесли з голосу поправки, згідно з якими військовим збором оподатковується все, що оподатковується податком з доходів фізичних осіб.

Слід зазначити, що відповідно до статті 165 Податкового кодексу доходи від операцій з валютними цінностями не визнаються доходами фізичної особи, тому зазначені доходи — вартість еквівалентного обміну однієї валюти на іншу — не повинні бути об'єктом оподаткування, у тому числі військовим збором. Таким чином, якщо обмін валюти не відповідає ознакам доходу і не визнається доходом з точки зору оподаткування податком на доходи фізичних осіб, як я вже зазначила, оподаткування військовим збором не повинно здійснюватися.

На жаль, з 2 березня, коли цей закон набрав чинності, одні банки оподатковували операції з купівлі-продажу валюти військовим збором, інші не оподатковували. Ми зараз повинні усунути цю суперечність і чітко визначити, що операції з купівлі-продажу громадянами іноземної валюти не є об'єктом оподаткування військовим збором.

Аргументом на підтримку цього законопроекту є й те, що запровадження військового збору на валютообмінні операції призвело до того, що частина валютного ринку знову пішла в тінь. Ми не повинні цього допустити.

Тому прошу підтримати прийняття цього законопроекту за основу і в цілому. У Податковому кодексі вилучається лише одна норма. Колеги, прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Секретар профільного комітету народний депутат Кришин.
Будь ласка, Олегу Юрійовичу.

КРИШИН О.Ю., секретар Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ №34, Дніпропетровська область, самовисуванець). Шановний Голово! Шановні народні депутати! Спершу хочу нагадати, що в березні поточного року під час прийняття в цьому залі Закону України “Про внесення змін до Податкового кодексу України”

[№211-VIII](#) з голосу, без обговорення, було внесено правку, на підставі якої з 13 березня 2015 року почалося оподаткування військовим збором операцій з валютними цінностями, тобто з обміну громадянами валюти. Ця поспіхом прийнята зміна до порядку справляння військового збору призвела до того, що нині цим збором оподатковується весь обсяг обмінних операцій фізичних осіб, а не їх дохід, як встановлено Податковим кодексом.

Не треба бути великим економістом, щоб розуміти, що при еквівалентному обміні однієї валюти на іншу ніякого доходу чи прибутку у фізичної особи не виникає. Тобто ця невважена норма, включена з голосу до Податкового кодексу, є неправильною. Крім того, існування в Податковому кодексі норми щодо справляння військового збору з обміну валют спричиняє негативний вплив на ринок операцій з іноземною валютою та призводить до поглиблення дестабілізації фінансового ринку України.

Звісно, деякий час ми вже втратили. Військовий збір утримується з обмінних операцій вже майже місяць. Але, як кажуть, краще пізніше, ніж ніколи. Треба цю ситуацію якнайскоріше виправити. Для цього група народних депутатів — членів Комітету з питань податкової та митної політики ініціювала законопроект “Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо військового збору” (№2436), яким передбачається скасувати оподаткування військовим збором операцій з купівлі-продажу фізичними особами іноземної валюти.

Комітет розглянув цей проект закону та ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України розглянути законопроект №2436 та прийняти його за основу і в цілому як закон. Прошу підтримати рішення комітету. Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, шановні колеги.

Будь ласка, запишіться: два — за, два — проти.

Народний депутат Лозовой, Радикальна партія.

ЛОЗОВОЙ А.С., секретар Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Передаю слово Ігорю Мосійчуку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Увімкніть мікрофон народного депутата Мосійчука.

МОСІЙЧУК І.В. Фракція Радикальної партії підтримує даний законопроект. Але в майбутньому необхідно говорити про те, що військовий збір має лягати на плечі найбагатшої верстви суспільства — олігархів, тих, хто завдяки доступу до державних підприємств, державних ресурсів збагатився і, на жаль, продовжує збагачуватися. Тому наша думка, що в перспективі треба думати передовсім про те, щоб саме найбагатші верстви населення несли найбільші витрати на забезпечення обороноздатності країни.

Отже, фракція підтримає даний законопроект і закликає колег голосувати за основу. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Іван Рибак, “Блок Петра Порошенка”. Будь ласка.

РИБАК І.П. Шановні колеги! Справа в тім, що на сьогодні відповідно до Податкового кодексу цей податок мусять сплачувати ті, хто не заробляє. З цих коштів вже сплачені податки. Сьогодні так званий військовий податок з обміну валюти справляється з людей, які не заробляють. Якщо б цей податок справлявся з банків — це зовсім інша справа, бо на валютних операціях заробляють саме банки. Тому наша фракція голосуватиме за цей законопроект.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Сергій Соколов, “Батьківщина”. Будь ласка.

СОБОЛЄВ С.В. Фракція “Батьківщина” підтримує цей законопроект, тому що ніякої логіки в подвійному оподаткуванні військовим збором не існує. Якщо ви працюєте — ви сплачуєте військовий збір, якщо ви пенсіонер — ви сплачуєте військовий збір. На якій підставі далі з вас ще утримують військовий збір? Саме тому наша фракція, виходячи з цієї логіки, підтримує авторів законопроекту і вважає, що абсолютно справедливо підійти до цього питання саме в такий спосіб і припинити практику подвійного оподаткування.

А взагалі нам треба (на внесенні відповідного законопроекту наша фракція наполягала, але він, на жаль, не включений до порядку денного) розглянути питання індексації доходів громадян, включаючи пенсіонерів, виходячи з доходів бюджету, які існують за підсумками півріччя. І ми бачимо, що держава має можливість повернутися до цього питання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Народний депутат Долженков, “Опозиційний блок”. Будь ласка.

ДОЛЖЕНКОВ О.В., член Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія “Опозиційний блок”). Дякую, шановний головуєчий. Шановні колеги! Фракція “Опозиційний блок” однозначно висловлює підтримку зазначеного законопроекту, оскільки він фактично виводить з-під оподаткування обіг валютних цінностей. При цьому під валютними цінностями відповідно до Декрету Кабінету Міністрів України “Про систему валютного регулювання і валютний контроль” розуміється не тільки іноземна валюта, а й відповідно банківські метали, національна валюта, а також права вимоги, об’єктом яких є валютні цінності.

Звісно, стягувати податок з обігу грошових коштів без наявної бази оподаткування, об'єкта оподаткування щодо доходу, щодо прибутку — це неправильно, економічно необґрунтовано. А економічна обґрунтованість є одним із принципів системи оподаткування, передбачених статтею 4 Податкового кодексу.

Зі свого боку хочу зазначити, що, в принципі, сама природа військового збору — це нонсенс нашої податкової системи і, мабуть, результат неякісної законотворчої роботи. Оскільки фактично всі говорять про військовий збір, але відповідно до його юридичної природи це навіть не податок. Статтями 9 і 10 Податкового кодексу не передбачено відповідного податку чи збору, тому він не є обов'язковим. Тому фактично склалася така колізія: у нас є об'єкти оподаткування щодо військового збору, а бази оподаткування щодо стягнення військового збору не існує. Тому при здійсненні багатьох правочинів фактично він і не стягується.

А що стосується грошових потоків, що стосується валютно-обмінних операцій, то, звичайно, ми закликаємо всіх колег підтримати доречну законодавчу ініціативу та виправити помилки, які сталися внаслідок прийняття з голосу деяких поправок.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, я думаю, позиція зрозуміла. Ставиться на голосування проект Закону “Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо військового збору” ([№2436](#)). Будь ласка, шановні народні депутати, займіть свої місця і виконайте, будь ласка, свої конституційні повноваження. Колеги, голосуємо за основу і в цілому законопроект №2436. Прошу, колеги, підтримати, проголосувати за основу та в цілому. Прошу голосувати.

“За” — 249.

Рішення прийнято.

Дякую, шановні колеги.

Шановні колеги, ми розглянули законопроект №2292, але перед перервою нам не вистачило голосів для того, щоб повернутися до голосування. Є пропозиція повернутися до розгляду проекту Закону “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо заміни довічного позбавлення волі більш м’яким покаранням” ([№2292](#)), який доповідала наш колега Ірина Луценко. Важливий європейський закон, який маємо прийняти. Тому є пропозиція повернутися до його розгляду. Шановні друзі, давайте підтримаємо, будь ласка, повернення до розгляду законопроект №2292. Будь ласка, прошу підтримати, колеги.

“За” — 226.

Рішення прийнято.

Повернулися. Будь ласка, колеги, підготуйтеся до голосування.

Є пропозиція проголосувати даний проект закону за основу. Прошу голосувати і прошу підтримати за основу проект Закону “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо заміни довічного позбавлення волі більш м’яким покаранням” (№2292). Це суто європейський закон. Ви чули позицію доповідача, співдоповідь голови комітету і позицію фракцій. Прошу підтримати. Будь ласка, прошу підтримати за основу, далі ми доопрацюємо. Прошу голосувати.

“За” — 239.

Рішення прийнято.

Дякую, колеги. Далі готуємо проект до другого читання.

Шановні колеги, на ваш розгляд вноситься проект Закону про внесення зміни до пункту 10 розділу III “Перехідні положення” Закону України “Про внесення змін та визнання такими, що втратили чинність, деяких законодавчих актів України” щодо посилення соціального захисту військовослужбовців та працівників, які беруть участь в антитерористичних операціях” ([№1750](#)).

Є пропозиція комітету зняти з розгляду законопроект. Але його має доповідати ініціатор — народний депутат України Балага

Віктор Іванович. Його немає. Оскільки немає доповідача, шановні колеги, нікому доповідати цей законопроект.

Проект Закону “Про внесення змін до статті 9 Закону України “Про гуманітарну допомогу” щодо недопущення затягування строків проведення санітарного, ветеринарного, фітосанітарного, радіологічного та екологічного контролю гуманітарної допомоги” ([№1509](#)). Доповідає народний депутат Вячеслав Константиновський.

Є пропозиція автора розглядати даний проект закону за скороченою процедурою. Будь ласка, прошу визначитися щодо розгляду за скороченою процедурою.

“За” — 183.

Рішення прийнято.

Будь ласка, Вячеславе Леонідовичу, доповідайте.

КОНСТАНТИНОВСЬКИЙ В.Л., член Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони (одномандатний виборчий округ №220, м. Київ, політична партія “Народний фронт”). Уважаемый Владимир Борисович! Уважаемые народные депутаты! Сегодня Украина как никогда требует международной гуманитарной помощи, так как и наши военные, и беженцы находятся не в самом лучшем положении. В то же время таможенная очистка гуманитарных грузов не производится, пока она не будут оформлены документы на фитосанитарный, экологический, радиологический и другие виды контроля.

Существует два постановления Кабинета Министров, освобождающие грузы, предоставляемые правительственными организациями, ООН, Красным Крестом, НАТО, от прохождения этой процедуры. В то же время огромное количество грузов, предоставляемых неправительственными и религиозными организациями, простаивает на складах в ожидании оформления этих документов.

Законопроект №1509 требует установления четкого срока оформления этих документов — не более 7 дней с момента получения извещения о присвоении статуса гуманитарной помощи. При острой необходимости люди, получающие эту помощь, платят за хранение грузов огромные деньги посредническим компаниям, которые ускоряют прохождения этой процедуры. Суть этого законопроекта проста: срок — до 7 дней. Спасибо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Співдоповідає голова профільного комітету Олександр Третьяков. Будь ласка.

ТРЕТЬЯКОВ О.Ю., голова Комітету Верховної Ради України у справах ветеранів, учасників бойових дій, учасників антитерористичної операції та людей з інвалідністю (одномандатний виборчий округ №219, м. Київ, партія “Блок Петра Порошенка”). Уважаемые народные депутаты! Комитет по делам ветеранов, участников боевых действий, участников антитеррористической операции и людей с инвалидностью 18 марта рассмотрел законопроект №1509, внесенный депутатом Константиновским, “Про внесення змін до статті 9 Закону України “Про гуманітарну допомогу” щодо недопущення затягування строків проведення санітарного, ветеринарного, фітосанітарного, радіологічного та екологічного контролю гуманітарної допомоги”. Цель законопроекта — ввести упрощенную процедуру вышперечисленных видов контроля гуманитарной помощи с целью максимального ускорения прохождения таможенного контроля.

В особых условиях проведения АТО постановлением Кабинета Министров уже упрощены процедуры оформления гуманитарных грузов международных организаций, таких как Красный Крест, организации ООН и другие. Но постановление не распространяется на гуманитарную помощь, предоставляемую иностранными донорами благотворительным организациям и физическим лицам.

Главное научно-экспертное управление Аппарата Верховной Рады Украины выразило некоторые замечания к данному законопроекту, но предлагает принять его за основу. Заключение Комитета по вопросам противодействия коррупции: фактов не обнаружено. Заключение бюджетного комитета положительное. И заключение нашего комитета тоже положительное. Поэтому просьба поддержать законопроект №1509.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, шановні колеги.

Є необхідність виступати два — за, два — проти? Немає. Просять слова тільки народні депутати Юринець і Унгурян. Будь ласка, по 1 хвилині.

ЮРИНЕЦЬ О.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань європейської інтеграції (одномандатний виборчий округ №117, Львівська область, партія “Блок Петра Порошенка”). На розгляд Верховної Ради поданий законопроект №2609, який цілком врегульовує це питання. Більше того, забезпечує децентралізацію механізму класифікації всіх вантажів, які йдуть на потреби АТО.

Даний законопроект не до кінця, скажемо так, вирішує це питання. Видається за доцільне взагалі залишити це питання в компетенції Кабінету Міністрів, який своїми постановами має можливість регулювати.

Тому законопроект №2609 більш досконалий, він надає можливість визнавати вантажі гуманітарною допомогою, розмитнювати їх на територіях, куди вони прямують, і містить новаторські підходи до врегулювання перевезень гуманітарних вантажів. Тому прохання підтримати саме законопроект №2609.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Павле Унгурян, будь ласка.

УНГУРЯН П.Я., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія “Народний фронт”). Шановні колеги! Однозначно потрібно підтримати даний законопроект, як мінімум, у першому читанні. Тому що, на превеликий жаль, є непоодинокі випадки, коли на митницях лежать товари, які збирають наші люди, волонтери, збирає діаспора за межами України, і все воно лежить на митницях, не може потрапити в зону антитерористичної операції, гуманітарні вантажі не можуть потрапити до вимушених переселенців. Ця практика є хибною, і ми мусимо її припинити. Тому однозначно треба підтримати в першому читанні. “Народний фронт” буде підтримувати. Якщо є інші ініціативи, ми можемо в порядку підготовки до другого читання їх об’єднати. Але не потрібно продовжувати цю ганебну практику. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Артур Герасимов.

ГЕРАСИМОВ А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія “Блок Петра Порошенка”). Шановні колеги! Зустрічаючись з іноземцями, з нашою діаспорою, з людьми, які щиро хочуть допомогти нашій країні у боротьбі з агресором, ми часто чуємо просте запитання: “Хлопці, ми збираємо, вам передаємо. Чому чиняться бюрократичні перепони на вашій території?”

Якщо ми будемо так продовжувати, дограємося до того, що ініціатива людей з допомоги Україні у Канаді, США, Польщі, інших європейських країнах просто зійде нанівець. Тому фракція “Блок Петра Порошенка” підтримує прийняття цього законопроекту за основу і закликає всіх колег у залі без будь-яких пересторог його підтримати. Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, шановні колеги.

Народний депутат Корчинська, потім Мірошніченко. Будь ласка, по 1 хвилині.

КОРЧИНСЬКА О.А. Фракція Радикальної партії підтримує прийняття даного законопроекту в першому читанні і просить всіх колег підтримати. Ми дійсно сподіваємося, що до другого читання його доопрацюємо. Тому що на даний момент у нас накопичилася надзвичайно велика кількість гуманітарної допомоги для АТО, і чиновники цим користуються, створюють нелегальні механізми, щоб забрати цю гуманітарну допомогу, корупційні механізми. Тому ми просимо всіх колег підтримати прийняття цього законопроекту за основу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Шановні колеги, прошу підготуватися до голосування.

Юрій Мірошніченко, 1 хвилина.

МІРОШНИЧЕНКО Ю.Р., *голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія “Опозиційний блок”)*. Шановні колеги! Насамперед хочу заявити, що народні депутати з “Опозиційного блоку”, які зараз присутні на засіданні, голосуватимуть за цей законопроект. Такі законопроекти мають об’єднувати залу, адже йдеться про гуманітарну допомогу.

Не заперечуючи проти необхідності системного вирішення цього питання, звичайно, термінові заходи, які пропонуються цим законопроектом, мають бути підтримані, гуманітарні вантажі мають не триматися на митниці, а доходити до тих, кому вони адресовані. Тому ми закликаємо всіх прийняти за основу. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, будь ласка, займайте свої місця, переходимо до голосування. Ставиться на голосування проект Закону “Про внесення змін до статті 9 Закону України “Про гуманітарну допомогу” щодо недопущення затягування строків проведення санітарного, ветеринарного, фітосанітарного, радіологічного та екологічного контролю гуманітарної допомоги” (№1509) для прийняття за основу за рішенням комітету. Автор проекту — народний депутат України Вячеслав Константиновський. Будь ласка, шановні колеги, прошу підтримати прийняття законопроекту [№1509](#) за основу.

“За” — 258.

Рішення прийнято.

Дякую, шановні колеги. Є пропозиція народного депутата Рибака підготувати цей законопроект до другого читання за скороченою процедурою. Я думаю, що це логічно, з огляду на те, що у нас два пленарні тижні підряд. Будь ласка, прошу голосувати щодо підготовки за скороченою процедурою.

“За” — 200.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, рухаємося далі. Проект Закону “Про внесення зміни до статті 6 Закону України “Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту” щодо соціальних і майнових гарантій учасникам добровольчих батальйонів” ([№1684](#)) і альтернативний законопроект “Про внесення змін до Закону України “Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту” щодо додаткових гарантій для учасників бойових дій” ([№1684-1](#)). Автори — народні депутати Чижмарь Юрій Васильович і Лабазюк Сергій Петрович.

Є пропозиція розглядати ці законопроекти за скороченою процедурою. Прошу визначитися щодо розгляду за скороченою процедурою, шановні колеги.

“За” — 171.

Рішення прийнято.

Юрій Чижмарь. Будь ласка.

ЧИЖМАРЬ Ю.В., член Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Шановні колеги! На ваш розгляд пропонується законопроект “Про внесення зміни до статті 6 Закону України “Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту” щодо соціальних і майнових гарантій учасникам добровольчих батальйонів (№1684). Даний законопроект є коротким і передбачає відновити прогалину щодо надання статусу учасників бойових дій добровольцям, які сьогодні захищають Україну і які в перші дні, незважаючи на позицію Міністерства оборони, змогли зорганізуватися і вийти на східні рубежі, захистити країну. На жаль, багато з них з тих чи інших підстав не змогли увійти до складу Збройних Сил чи Національної гвардії і сьогодні захищають Україну у складі добровольчих батальйонів. Деякі з них отримали поранення і повернулися додому, так і не отримавши статусу або не маючи можливості увійти до організованих державою збройних формувань. Тому пропонується цю прогалину усунути і віднести учасників добровольчих батальйонів до категорії осіб, які можуть отримати статус учасника бойових дій.

Зрозуміло, що є питання доказової бази, як доводити участь у бойових діях на стороні України, адже сьогодні ми знаємо, що на окупованих територіях діють і бандформування, які так само вважають, що вони щось захищають. Тому ми вносимо пропозицію, що такі особи визнаються учасниками бойових дій на підставі підтвердження в судовому порядку участі у бойових діях з обов'язковим підтвердженням не менше двох учасників бойових дій,

які мають такий статус. Тоді ми відсікаємо всі можливі конфлікти щодо того, на якій стороні ця особа воювала. Бо сьогодні багато учасників добровольчих батальйонів, маючи поранення, доводять у судах, що це не побутові травми, а травми при захисті країни, і відповідно домагаються права на соціальне та матеріальне утримання державою.

Прошу підтримати даний законопроект фракції Радикальної партії. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Співдоповідає народний депутат Лабазюк. Будь ласка. Потім буде співдоповідь від комітету.

ЛАБАЗЮК С.П., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної політики та земельних відносин (одномандатний виборчий округ №188, Хмельницька область, самовисуванець). Шановний Голово! Шановні народні депутати України! До вашої уваги пропонується законопроект “Про внесення змін до Закону України “Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту” щодо додаткових гарантій для учасників бойових дій” (№1684–1). На території України, на жаль, триває війна, антитерористична операція, в якій беруть участь військовослужбовці. Можна без перебільшення сказати, що всі вони захищають незалежність, суверенітет і територіальну цілісність нашої країни.

Відповідно до законодавства учасникам АТО для визнання їх статусу необхідно подати до відомчих комісій, утворених при центральних органах виконавчої влади та інших державних установах, довідки про свою участь в АТО, засвідчені командирами військових формувань, у разі поранення — висновок медичної комісії, а для нарахування пенсії — копію паспорта. Однак на практиці все відбувається далеко не так, набагато складніше. Зокрема, бійці воюють, отримують поранення, гинуть, але довідок про те, що вони є учасниками АТО, так і не отримують. Або командири частин приписують їх до військових частин, що не беруть участь

в АТО. Яким же чином ці бійці можуть отримати компенсацію? Практично ніяким. Вони просто загнані у глухий кут, з якого дуже важко вибратися, і в людей просто опускаються руки.

Для розв'язання цієї проблеми та спрощення процедури набуття статусу учасника АТО проектом закону пропонується зобов'язати Міністерство оборони України та його структурні підрозділи забезпечувати видачу довідок, що підтверджують участь бійців в антитерористичній операції, протягом семи робочих днів з дня прийняття рішення про демобілізацію та протягом трьох робочих днів із дня звернення відповідних осіб.

Я впевнений, ви зі мною погодитеся, що ця проблема є надзвичайно важливою, і потрібно не відкладати її розв'язання на далеке майбутнє, а продемонструвати нашим бійцям єдність парламенту. Тому прошу підтримати прийняття законопроекту №1684-1 за основу. Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Олександр Третьяков, голова профільного комітету. Прошу.

ТРЕТЬЯКОВ О.Ю. Уважаемые народные депутаты! Комитет по делам ветеранов, участников боевых действий, участников антитеррористической акции и людей с инвалидностью 4 марта рассмотрел законопроекты “Про внесення зміни до статті 6 Закону України “Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту” щодо соціальних і майнових гарантій учасникам добровольчих батальйонів” (№1684) и “Про внесення змін до Закону України “Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту” щодо додаткових гарантій для учасників бойових дій” (№1684–1). Хочу поблагодарить авторов данных законопроектов.

Но хочу также напомнить, что 7 апреля принят законопроект №1688, который комплексно и системно решает все вышеперечисленные вопросы. Данный закон подписан Президентом 30 апреля. При его разработке мы максимально учли все нормы,

которые сейчас предлагаются авторами законопроекта №1684. Поэтому решение комитета — отправить законопроект №1684 на доработку.

По поводу законопроекта №1684–1. В нем предлагается, чтобы Министерство обороны и его структурные подразделения выдавали справки, подтверждающие участие в АТО. Но сегодня по законодательству каждое ведомство — и Министерство обороны, и Национальная гвардия, и МВД, и СБУ — выдает такие справки своим подразделениям. Поэтому возложение этих обязанностей на Министерство обороны вызовет неразбериху.

Главное научно-экспертное управление Аппарата Верховной Рады рекомендует отправить законопроект №1684–1 на доработку. Профильный комитет поддерживает это предложение.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Будь ласка, запишіться: два — за, два — проти.

Народний депутат Корчинська.

КОРЧИНСЬКА О.А. Шановні народні депутати! Ми просимо вас від імені всіх добровольців дати їм шанс отримати статус учасника бойових дій. Законопроект №1688, прийнятий як закон, захищає права виключно інвалідів і тих хлопців, які загинули.

Звичайно, законопроект №1684 за результатами розгляду в першому читанні треба прийняти основу і до другого читання доопрацювати. Але дайте шанс всім нашим бійцям-добровольцям. Від вас зараз залежить їхня доля. Надзвичайно просимо підтримати в першому читанні законопроект №1684. Дуже вдячні.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Папієв Михайло Миколайович, “Опозиційний блок”. Будь ласка.

ПАПІЄВ М.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія “Опозиційний блок”). Дякую. Шановні народні депутати України! У законотворчій роботі завжди має бути логіка законів, які приймає Верховна Рада України, і вони мають стосуватися, в першу чергу, питань, не врегульованих законодавством. На сьогодні це питання, про яке йде мова, врегульовано законом України (проект №1688).

Крім того, я хочу нагадати народним депутатам України норму статті 5 Закону України “Про статус учасників війни, гарантії їх соціального захисту”: “Учасниками бойових дій є особи, які брали участь у виконанні бойових завдань по захисту Батьківщини у складі військових підрозділів, з’єднань, об’єднань всіх видів і родів військ Збройних Сил діючої армії (флоту), у партизанських загонах і підпіллі та інших формуваннях як у воєнний, так і у мирний час. Перелік підрозділів, що входили до складу діючої армії, та інших формувань визначається Кабінетом Міністрів України”.

Сьогодні ніхто не заважає Кабінету Міністрів України віднести добровольчі батальйони до тих формувань, які мають статус учасників бойових дій. А прийняття такого закону може означати втручання в діяльність вищого органу виконавчої влади України.

Ми підтримуємо пропозицію направити ці законопроекти на доопрацювання. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, я прошу 1 хвилину. Стосовно врегулювання у законодавстві я хочу зазначити важливу річ. Коли більше року тому на нас агресією пішла Російська Федерація, це теж не було передбачено законодавством. І величезна кількість наших хлопців прямо з Майдану, я вже про це казав, документи яких були спалені в будинку профспілок, на який ви наслали свою “Альфу” і каральні загони, поїхали на передову,

взяли автомати і захищали свою Батьківщину, свої сім'ї. Так, цю ситуацію неможливо було передбачити законодавством, бо законодавство не передбачало ні силового придушення Майдану, ні те, що Янукович звернеться до керівника іншої держави із закликом провести агресію на Українську державу. Сотні й тисячі хлопців опинилися сьогодні з нерегульованим статусом.

Ми вже врегулювали ситуацію з тими, хто загинув або отримав поранення. Але багато з тих, хто є живий і до сьогодні воює на передовій, потребують врегулювання статусу. Вони, фактично, стали ідеологічною основою нашої війни на сході.

Ми говоримо про прийняття законопроекту в першому читанні. Ми зможемо врегулювати всі спірні моменти, які є. Але якщо держава не буде демонструвати справедливість (наголошую: справедливість) до тих, хто ціною свого життя захищає її незалежність, дуже важко сподіватися, що наші хлопці на передовій будуть достатньо мотивовані, щоб кожного дня дивитися смерті у вічі. Тому я закликаю підтримати даний законопроект за основу (ми зможемо врегулювати будь-які спірні моменти в ході його обговорення), проголосувати зараз усім залом, гуртом і разом, без суперечок. Дякую вам.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ГРОЙСМАН В.Б.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Андрію Володимировичу.

Колеги, ми зробимо таким чином. Зараз я надам 1 хвилину Віктору Галасюку, потім 1 хвилину Андрію Тетеруку, "Народний фронт", і заключне слово голові профільного комітету. По 1 хвилині, і перейдемо до голосування, будемо визначатися.

ГАЛАСЮК В.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань промислової політики та підприємництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Дякую. Шановний Володимире Борисовичу!

Шановні колеги! Безумовно, фракція Радикальної партії підтримує законопроект №1684.

Разом з тим я хотів би наголосити ще на одному дуже важливому питанні. Ви пам'ятаєте, понад три тижні тому ми прийняли закон про пенсії науковців, які працюють (проект №2528). Він досі не підписаний, десь гуляє в Адміністрації Президента. То ми закликаємо Президента України невідкладно підписати цей закон і зберегти золоту еліту нації — науковців-пенсіонерів, які працюють.

І друге питання. Ми з вами понад місяць тому прийняли закон про заборону експорту лісу-кругляка (проект №1362). Ми закликаємо Президента підписати цей надзвичайно важливий закон, який сприяє створенню десятків тисяч робочих місць в Україні, забезпеченню декількох мільярдів додаткових експортних надходжень, наповненню бюджету за рахунок власних податкових надходжень, а не за рахунок кредитів МВФ. Це реальне відродження деревообробної, меблевої промисловості України. Фракція Радикальної партії звертається до Адміністрації Президента, закликає Президента невідкладно підписати цей закон. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Андрій Тетерук. Будь ласка, 1 хвилина.

ТЕТЕРУК А.А., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія "Народний фронт"). Щодо голосування законопроекту №1684-1 про надання добровольцям статусу учасника бойових дій. Ми дуже уважно стежимо за тим, які соціальні стандарти затверджуються для всіх, хто бере участь у захисті країни. Проте є певні ситуації, коли треба розуміти, яким чином врегульовується облік військовослужбовців, які беруть участь у бойових діях у складі Збройних Сил України, Національної гвардії, добровольчих

батальйонів. На сьогодні майже повністю завершився перехід всіх добровольчих підрозділів у Збройні Сили і Національну гвардію. Всі ці моменти вже врегульовані. Тому щоб уникнути моментів, коли на базі одного добровольчого підрозділу, в якому проходило службу близько 500 добровольців, видано близько 2,5 тисячі посвідчень учасника бойових дій... Ми заперечуємо проти такої організації.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Андрію Анатолійовичу, завершуйте.

ТЕТЕРУК А.А. Тому ми просимо законопроект №1684–1 направити на доопрацювання, з тим щоб виходити з готовим рішенням, яке задовольнятиме всі сторони, які беруть участь у бойових діях. Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Андрію Анатолійовичу.
Олександр Третьяков. Будь ласка.

ТРЕТЬЯКОВ О.Ю. Уважаемый первый вице-спикер! Вы все правильно сказали, только точно такое же выступление ваше было, когда мы принимали законопроект №1688. Хочу сказать, что полностью урегулирован законом статус бойцов, участвовавших в летней кампании и, самое главное, этим законом урегулирован статус бойцов, которые вошли в регулярные части. Все остальные подразделения, которые не легализованы, — это дело их командиров. Естественно, что участники не легализированных подразделений, которые погибли или получили инвалидность, не должны быть зависимы от своих командиров, от того, хотят или не хотят они входить в Министерство обороны. Поэтому мы предлагаем отклонить рассматриваемый законопроект.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Веселова, “Самопоміч”.
Будь ласка.

ВЕСЕЛОВА Н.В., секретар Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія “Об’єднання “Самопоміч”). Фракція “Самопоміч”, звісно, підтримує соціальний захист добровольців, бо це дійсно ті люди, які в той час, коли законом ще не було визначено статус добровольців, пішли захищати України.

Проте я підтримую висновок комітету про те, що в законопроекті №1688, який підтримала Верховна Рада, і цей закон підписав Президент України, уже визначено всі умови. Але є деякі моменти, які неможливо виписати в законі, і вони будуть визначені Кабінетом Міністрів. Все-таки є випадки, які неможливо виписати законом, їх можливо визначити лише постановою Кабінету Міністрів. Тому ми запрошуємо всіх, хто має пропозиції, приєднатися до робочої групи, яка буде створена при Кабінеті Міністрів, і розробити відповідне положення.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, підготуйтеся до голосування. Будь ласка, шановні колеги, займайте свої місця, зараз будемо голосувати.

Шановні колеги, на ваш розгляд вносяться два законопроекти. Я буду ставити їх на голосування в такому порядку, як вони стоять у порядку денному. Першим будемо голосувати законопроект №1684, внесений Юрієм Чижмарем. Далі визначимось щодо законопроекту №1684–1, внесеного народним депутатом Лабазюком. Тому зараз я просив би всіх сконцентруватися перед голосуванням за основу. Відповідно далі ми зможемо доопрацювати всі питання, які у нас можуть виникати. Підготувалися, колеги? Готові? Всі розбіжності можна врегулювати при підготовці до другого читання.

Будь ласка, голосуємо за прийняття проекту Закону “Про внесення зміни до статті 6 Закону України “Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту” щодо соціальних і майнових гарантій учасників добровольчих батальйонів” (№1684) за основу. Колеги, голосуємо.

“За” — 131.

Рішення не прийнято.

Зрозуміло, що немає голосів.

Друга позиція — законопроект №1684–1. Голосуємо за прийняття за основу.

“За” — 106.

Рішення не прийнято.

Колеги, щоб не втрачати ці законопроекти, я розумію, що вони важливі, давайте ми повернемо їх на доопрацювання авторам, ще проведемо консультації і вийдемо з узгодженою позицією авторів і комітету. Тому я прошу: давайте зараз проголосуємо за повернення цих законопроектів суб’єктам права законодавчої ініціативи на доопрацювання, і потім одразу внесемо на розгляд, за готовності. Будь ласка, я прошу підтримати, шановні колеги. Важливе питання потребує врегулювання, і не треба його просто так... Будь ласка, прошу підтримати, колеги, повернення суб’єктам права законодавчої ініціативи. Давайте підтримаємо.

“За” — 206.

Рішення не прийнято.

Будь ласка, Ляшко, 1 хвилина.

ЛЯШКО О.В. Я звертаюся до громадян України. Сьогодні в залі Верховної Ради частина депутатів відмовляються підтримувати законопроекти, спрямовані на захист соціального статусу добровольців. Я хочу запитати: чи не лягає це в контекст Мінських домовленостей, коли ви спочатку добровольчі батальйони розпускаєте, відкликаєте з фронту, а тепер позбавляєте їх соціального захисту? Я хочу спитати тих, хто сьогодні не підтримує добровольців: рік тому, коли треба було рятувати країну, коли треба

було ворога зупиняти, коли люди життя своє віддавали за захист країни, де ви тоді були? Тоді вони були на передовій, а сьогодні ви цим героям відмовляєте у праві отримати соціальний захист і допомогу. Це аморально і безвідповідально!

Братва, зажралися, зазналися, втратили відчуття землі. Опустіться на землю і підтримайте добровольців!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, колеги, давайте ще раз. Не треба один одного ображати. Треба підготувати законопроект, врахувавши всі позиції, бо кожен народний депутат має власну думку, своє бачення, і з цим треба рахуватися. Тому я прошу, шановні колеги, давайте ще раз повернемося до пропозиції про повернення суб'єкту права законодавчої ініціативи, як вирішив профільний комітет. Комітет же, очевидно, розуміє, що вони роблять. Немає заперечень?

Давайте я ще раз поставлю це питання на голосування: повернути обидва законопроекти суб'єктам права законодавчої ініціативи на доопрацювання відповідно до рішення профільного комітету. Прошу підтримати. А далі будете доопрацьовувати, визначатися, як зробити спільний законопроект. Прошу голосувати щодо повернення.

“За” — 227.

Рішення прийнято.

Абсолютно нормальне рішення: повернемо в комітет, автори доопрацюють, вийдуть з узгодженою позицією, і все буде зроблено, як має бути — найкращим чином. Дякую за розуміння, шановні колеги.

Наступний проект Закону “Про внесення змін до Закону України “Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту” щодо медичного забезпечення учасників бойових дій” ([№1745](#)). Автор — народний депутат Лабазюк Сергій Петрович.

Є пропозиція автора розглянути проект закону за скороченою процедурою. Будь ласка, визначайтеся, шановні колеги.

“За” — 175.

Рішення прийнято.

Будь ласка, Сергію Петровичу, доповідайте.

ЛАБАЗЮК С.П. Шановний Голово! Шановні народні депутати! До вашої уваги пропонується законопроект №1745. За даними на початок лютого цього року, в АТО поранено 1236 бійців, у госпіталях України лікуються 745 військовослужбовців. Всім добре відомо, що поранених доставляють у найближчі до місця проведення АТО медичні заклади. Однак, окрім надання належної медичної допомоги, військовослужбовці, які отримали поранення, контузію чи інше ушкодження здоров'я, потребують подальшої реабілітації, лікування, отримання медичних препаратів тощо. Разом з тим одержання компенсації вартості самостійно придбаних ліків військовослужбовцям законодавством не передбачено. А військовим, які отримали поранення і потребують подальшої реабілітації, обов'язково потрібні ліки, протези чи інші медичні засоби.

Згідно з постановою Кабінету Міністрів №1923, прийнятою ще 1999 року, витрати на надання медичної допомоги військовослужбовцям у військово-медичних закладах інших військових формувань відшкодовуються таким закладам лише в межах коштів державного бюджету на утримання цих формувань.

Під час розгляду законопроекту на засіданні профільного комітету представники Міністерства оборони зазначали, що на сьогодні більше 60 військових потребують протезування в Україні та за кордоном. Тому виникає нагальна потреба у вирішенні цього питання, яке сприяло б забезпеченню права учасників бойових дій на отримання таких соціальних пільг, що і пропонується законопроектом, зокрема: одержання компенсації вартості ліків, зауважую, придбаних лише за рецептом лікаря; щорічне безоплатне медичне обстеження і диспансеризація із залученням необхідних

спеціалістів; безоплатне забезпечення протезами вітчизняного або закордонного виробництва осіб, які отримали інвалідність під час участі в АТО.

У зв'язку з необхідністю невідкладного вирішення цього питання прошу підтримати прийняття законопроекту №1745 за основу як такого, що отримав позитивний висновок комітету.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександр Третьяков, голова профільного комітету. Будь ласка.

ТРЕТЬЯКОВ О.Ю. Уважаемые народные депутаты! Комитет по делам ветеранов, участников боевых действий, участников антитеррористической операции и людей с инвалидностью 18 марта рассмотрел законопроект “Про внесення змін до Закону України “Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту” щодо медичного забезпечення учасників бойових дій” (№1745), автор — народный депутат Лабазюка.

Законопроектом пропонується надати учасникам бойових дій право:

во-первых, на получение компенсации стоимости самостоятельно приобретенных лекарств в порядке, установленном Кабинетом Министров. На сегодняшний день участники АТО уже имеют право на бесплатное обеспечение лекарствами по рецептам врачей. Перечень таких лекарств утвержден постановлением Кабинета Министров №1071 с соответствующими изменениями. Убежден, что этот перечень будет действовать и в случае получения компенсации стоимости самостоятельно приобретенных лекарств в порядке, установленном Кабинетом Министров. Но, по сути, это не решает проблемы;

во-вторых, на ежегодное бесплатное медицинское обеспечение и диспансеризацию с привлечением необходимых специалистов. Согласно Конституции и законам Украины медицинская помощь у нас и так бесплатная. Действующая норма уже

предусматривает право участников АТО на ежегодное медицинское обследование. И есть диспансеризация с привлечением необходимых специалистов. Но если мы еще раз добавим слово “бесплатное”, ситуацию это никак не изменит. Надо в корне реформировать систему здравоохранения, вводить страховую медицину, только тогда можно будет решать этот вопрос;

в-третьих, на бесплатное обеспечение протезами отечественного или зарубежного производства. Затраты на приобретение протезов зарубежного производства предлагается возмещать за счет средств государственного бюджета. Сегодня лица, которые принимают непосредственное участие в АТО, уже имеют право на обеспечение изделиями медицинского назначения, техническими и другими средствами реабилитации. При этом участники АТО — это единственная категория граждан, которая имеет право на протезирование еще до установления инвалидности. Соответствующее изменение в Закон “О реабилитации инвалидов в Украине” внесено летом прошлого года.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, завершуйте.

ТРЕТЬЯКОВ О.Ю. А по законопроекту, который предлагается, вначале нужно получить инвалидность, а потом уже делать протезирование, что, естественно, неправильно.

Я уже не говорю о том, что если покупаются протезы за границей, то цена будет непонятно какая, а государство должно будет возместить то ли 50 тысяч, то ли 100 тысяч долларов. Какую запишут в декларации, такой и будет цена.

Поэтому, рассмотрев законопроект №1745, комитет принял решение направить его на доработку. Спасибо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, чи є необхідність у виступах? Немає.

Шановні колеги! На ваш розгляд внесено проект Закону “Про внесення змін до Закону України “Про статус ветеранів

війни, гарантії їх соціального захисту” щодо медичного забезпечення учасників бойових дій” (№1745). Ви чули доповідь автора і рішення профільного комітету, його оголосив голова комітету. Отже, ставлю на голосування цей законопроект для прийняття за основу. Якщо він не набере необхідної кількості голосів, тоді перейдемо до розгляду пропозиції комітету. Будь ласка, колеги, прошу визначитися голосуванням щодо прийняття законопроекту [№1745](#) за основу.

“За” — 120.

Рішення не прийнято.

Є пропозиція профільного комітету повернути даний законопроект суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання. Будь ласка, ставлю пропозицію комітету на голосування, щодо повернення на доопрацювання.

“За” — 223.

Рішення не прийнято.

Проект закону вважається відхиленим (*Шум у залі*). Шановні колеги, проект закону не прийнято, ми двічі його ставили на голосування, рішення не прийнято (*Шум у залі*). Є пропозиція опрацювати це питання спільно з профільним комітетом, внести ще раз його на голосування і проголосувати (*Шум у залі*).

Мустафа Найєм не проголосував, будь ласка, на його пропозицію голосуємо за повернення... (*Шум у залі*). Будь ласка, колеги, сконцентруйтеся. За повернення суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання. Будь ласка, визначайтеся, колеги. За повернення суб'єкту права законодавчої ініціативи.

“За” — 226.

Рішення прийнято.

Повернули, вже краще.

Шановні колеги, відповідно до регламенту нашої роботи я оголошую ранкове пленарне засідання Верховної Ради України закритим. Вечірнє засідання розпочнеться о 16 годині. Прошу вчасно прибути до залу засідань Верховної Ради. Дякую, шановні колеги.

ЗАЯВИ НАРОДНИХ ДЕПУТАТІВ УКРАЇНИ ЩОДО ГОЛОСУВАННЯ

До Голови Верховної Ради України ГРОЙСМАНА В.Б. звернувся народний депутат України із заявою:

МЕЛЬНИЧУК С.П., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка): “Прошу зарахувати мій голос при поіменному голосуванні щодо прийняття проекту Закону України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо проходження військової служби у Збройних Силах України іноземцями та особами без громадянства” ([№2389](#)) як “за” у зв’язку з тим, що моя картка під час голосування не спрацювала”.